Pohjoispohjalaisten hyvinvoinnin tietopaketti

Fyysinen terveys

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Fyysinen terveys 1/2

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Fyysisellä terveydellä tarkoitetaan kehon terveyteen, sairauksiin, oireisiin ja vammoihin liittyviä asioita. Fyysinen terveys vaikuttaa moniin asioihin: esimerkiksi ihmisen toimintakykyyn, työkykyyn, mielen hyvinvointiin ja elämänlaatuun.

Mitä tiedämme Pohjois-Pohjanmaan asukkaiden fyysisestä terveydestä?

- Noin 75 % nuorista, 70 % työikäisistä ja 50 % ikäihmisistä kokee terveydentilansa hyväksi. Pohjois-Pohjanmaan nuorten ja työikäisten tilanne on muihin alueisiin verrattuna varsin hyvä, mutta ikäihmisten tilanne on heikoimpien alueiden joukossa.
- Tutkijat ovat mitanneet asukkaiden sairauksien määrää sairastavuusindeksillä. Uusimmat tiedot indeksistä ovat vuodelta 2019 eli ne ovat monta vuotta vanhoja. Tutkijat ovat yhdessä kehittämässä uutta kansallista terveysindeksiä, mutta sen tiedot eivät ole vielä käytössä.
- Vuoden 2019 sairastavuusindeksit osoittivat, että muihin alueisiin verrattuna Pohjois-Pohjanmaan asukkailla on paljon sairauksia, jotka liittyvät aivojen verisuoniin, mielenterveyteen ja tuki- ja liikuntaelimiin. Syöpää Pohjois-Pohjanmaalla on vähemmän kuin useimmilla muilla alueilla. Tapaturmissa ja sydämen sepelvaltimotaudissa Pohjois-Pohjanmaan tilanne on keskinkertainen.
- Elintavat ja lihavuus vaikuttavat terveyteen monella tavalla. Niistä on ollut lisätietoa jo aiemmin tässä diaesityksessä kohdassa Ruoka, liikunta ja lepo. Myös mielenterveyden ongelmat heikentävät usein fyysistä terveyttä. Niistä on myös kerrottu aiemmin kohdassa Mielen hyvinvointi.
- Vuosittain noin 60-70 henkilöä kymmenestätuhannesta lapsesta, nuoresta ja nuoresta aikuisesta joutuu sairaalahoitoon vamman tai myrkytyksen takia. Määrä on vähentynyt viime vuosina eikä Pohjois-Pohjanmaan tilanne ole muihin alueisiin nähden huolestuttava.
- Lasten hampaiden terveys on viime vuosina kehittynyt parempaan suuntaan.
- Pitkäaikainen fyysinen sairaus tai oire voi vaikuttaa suuresti asukkaiden koko muuhun elämään. Asukkaat, joilla on pitkäaikainen fyysinen sairaus tai oire, saattavat arvioida kaikki muut elämänsä osa-alueet heikommaksi kuin asukkaat, joilla ei ole pitkäaikaista sairautta, oiretta tai vammaa. Pitkäaikainen vamma tai psyykkinen sairaus tai oire näyttäisivät kuitenkin heikentävän kokemusta muista elämän osa-alueista vielä enemmän kuin fyysinen sairaus tai oire.
- Pitkäaikainen vamma tai psyykkinen sairaus tai oire saattavat heikentää myönteistä kokemusta muista elämän osa-alueista enemmän kuin fyysinen sairaus tai oire.

Fyysinen terveys 2/2

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Lapset ja lapsiperheet

- Yhdeksän kymmenestä alakouluikäisestä lapsesta kokee terveytensä hyväksi. 10 prosenttia kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Tilanne on huonontunut viime vuosina. Vuonna 2019 vastaava luku on ollut 8,4 prosenttia. Tytöt kokevat terveydentilansa huonommaksi useammin kuin pojat (11 ja 8 prosenttia). Pohjois-Pohjanmaan tilanne on kuitenkin parempi kuin suurimmalla osalla muista alueista.
- Kuudella kymmenestä 12-vuotiaista lapsista on terveet hampaat. Tervehampaisia lapsia on aiempaa enemmän. Muihin alueisiin verrattuna Pohjois-Pohjanmaan tilanne on keskinkertainen.
- Vuodessa 61-71 lasta kymmenestätuhannesta lapsesta joutuu sairaalahoitoon vammojen ja myrkytysten vuoksi. Määrä on vähentynyt viime vuosina. Pojat joutuvat sairaalahoitoon tyttöjä useammin. Pohjois-Pohjanmaan tilanne ei ole huolestuttava, kun lukuja vertaa muihin alueisiin.

Nuoret ja nuoret aikuiset

- Kahden kyselyn perusteella voi todeta, että suurimmalla osalla nuorista ja nuorista aikuisista on hyvä fyysinen terveys tai koettu terveydentila.
- 75 % yläkoululaisista, ammattikoululaisista ja lukiolaisista kokee terveytensä hyväksi. 25 % kokee terveytensä keskinkertaiseksi tai huonoksi. Tilanne on selkeästi huonontunut viime vuosina ylä- ja ammattikoululaisilla että lukiolaisilla. Tytöt kokevat terveydentilansa selvästi useammin huonommaksi kuin pojat (ero noin 10-20 % kaikissa ikäryhmissä). Koettu terveys on kuitenkin Pohjois-Pohjanmaan nuorilla parempi kuin suurimmalla osalla muista alueista.
- Nuorilla ja nuorilla aikuisilla fyysistä terveyttä haittaavat esimerkiksi ylipaino, tuki- ja liikuntaelinvaivat, fyysisen kunnon tai toimintakyvyn heikkous, kivut ja sisäilma-ongelmat. Osa mainitsi myös mielenterveyden oireiden heikentävän terveyttä.
- Vuodessa 70 kymmenestätuhannesta nuoresta ja nuoresta aikuisesta joutuu sairaalahoitoon vammojen ja myrkytysten vuoksi. Määrä on vähentynyt viime vuosina. Pojat / miehet joutuvat sairaalahoitoon useammin kuin tytöt / naiset. Pohjois-Pohjanmaan tilanne on keskinkertainen muihin alueisiin verrattuna.

Työikäiset

- 31 % työikäisistä asukkaista tuntee terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi. Luku on lähellä koko maan keskiarvoa.
- Minun arkeni ja elämäni –kyselyyn vastasi keväällä 2021 2589 Pohjois-Pohjanmaan työikäistä asukasta (30-64-vuotiaita). Heistä 72 % koki fyysisen terveytensä hyväksi. Kahdeksan prosenttia piti fyysistä terveyttään huonona tai erittäin huonona. Syyksi he kertoivat esimerkiksi kivut ja sairaudet, jotka rajoittavat toimintakykyä. Osa mainitsi syyksi myös masennuksen ja yksinäisyyden. Osa kamppaili ylipainon kanssa.

Ikäihmiset

- Puolet ikäihmisistä tuntee terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi. Luku on lähellä koko maan keskiarvoa. Pohjois-Pohjanmaa kuuluu kuitenkin huonoimpien alueiden joukkoon.
- Minun arkeni ja elämäni -kyselyyn vastasi keväällä 2021 yhteensä 485 Pohjois-Pohjanmaan ikäihmistä. Heistä 57 % koki fyysisen terveytensä hyväksi. 17 % piti fyysistä terveyttään huonona tai erittäin huonona. Syyksi he kertoivat esimerkiksi kivut ja sairaudet, jotka heikentävät toimintakykyä ja elämänlaatua. Toisaalta moni eli sairauksien ja vaivojen kanssa hyvää elämää.
- Kaatumiset ja lonkan murtumat ovat ikäihmisillä yleisiä. Lisätietoa asiasta on turvallisuutta koskevassa kohdassa.

Tämän osan tekstit ovat kirjoittaneet: Sanna Salmela, Lea Mäkelä, Marianne Riekki ja Terhi Nevala, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue.

Yhteenveto: Miten pohjoispohjalaiset voivat fyysisen terveyden näkökulmasta? 1/2

Kaikkia elämänvaiheita koskevat

Vahvuudet	
Haasteet	Nuorten koettu terveydentila on huonontunut. Työikäisillä koulutusryhmien välillä isoja eroja koetussa terveydessä.

Yhteenveto: Miten pohjoispohjalaiset voivat fyysisen terveyden näkökulmasta? 2/2

	Lapset ja lapsi-perheet	Nuoret	Nuoret aikuiset	Työikäiset	Ikäihmiset
Vahvuudet	• Tervehampaisia nuoria on 63,5 prosenttia vastaavanikäisistä suun terveydenhuollon tarkastuksessa käyneistä. Osuus on parantunut vuonna 2019 vastaava osuus on ollut 56,2 prosenttia	• Minun arkeni ja elämäni – kyselyn nuorista vastaajista 87 prosenttia koki fyysisen terveytensä hyväksi	• Minun arkeni ja elämäni – kyselyn nuorten aikuisten vastaajista 76 prosenttia koki fyysisen terveytensä hyväksi	• Minun arkeni ja elämäni -kyselyn työikäisistä vastaajista 72 prosenttia koki fyysisen terveytensä hyväksi	• Minun arkeni ja elämäni –kyselyn ikäihmisistä 57 prosenttia koki fyysisen terveytensä hyväksi
Haasteet		• Kouluterveyskyselyn mukaan 25 prosenttia nuorista kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi (2021). Tilanne on huonontunut. Vuonna 2019 vastaava luku on ollut 19,6 prosenttia	• 25,4 prosenttia kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2021). Tilanne on huonontunut. Vuonna 2019 vastaava luku on ollut 19,9 prosenttia. Lukiolaisissa vastaavan ikäisissä vastaavat luvut 2021 25,4 prosenttia ja 2019 22,4 prosenttia	• Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen THL:n sairastavuusindeksin arvo on 120,8 (2019), joka on huonoimpien hyvinvointialueiden luokassa. • FinSote-tutkimuksen mukaan kokee terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi matalan koulutuksen luokassa 43,2 prosenttia. Vastaava luku korkean koulutuksen luokassa 22,2 prosenttia	

Neloiskriisin vaikutukset fyysiseen terveyteen

Järjestöjen kokemustietoa fyysistä terveydestä

Vanhempien huolia:

- Perhe- ja lähisuhdeväkivalta
- Mielenterveys- ja päihdeongelmat
- Pitkäkestoinen stressi

Lasten ja nuorten huolia:

- Oma ja läheisten päihteidenkäyttö tai muut riippuvuudet
- Ahdistuneisuus ja masennus

Järjestöjen tuottama hyvinvointitieto vuonna 2022. Lisätietoa Helena Liimataiselta: helena.liimatainen(at)pohde.fi.

Pohjois-Pohjanmaan lapset ja lapsiperheet

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Koettu terveydentila, 4. ja 5. luokan oppilaista

Mittari: Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, prosenttia 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-) (2021). Lähde: THL, Kouluterveyskysely, Sotkanet, indikaattori 4817

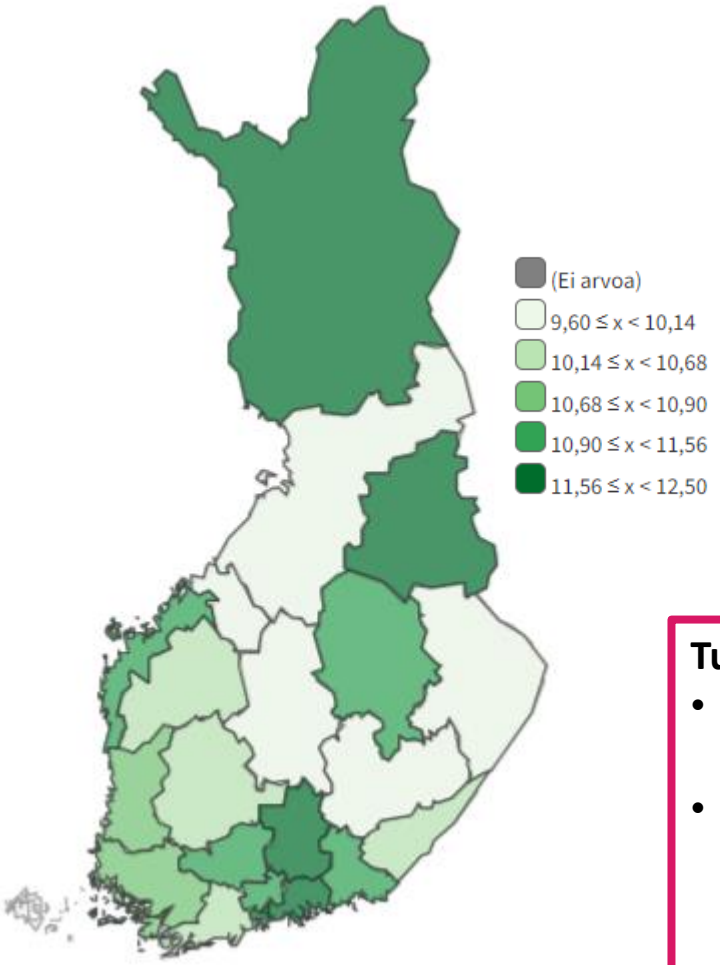

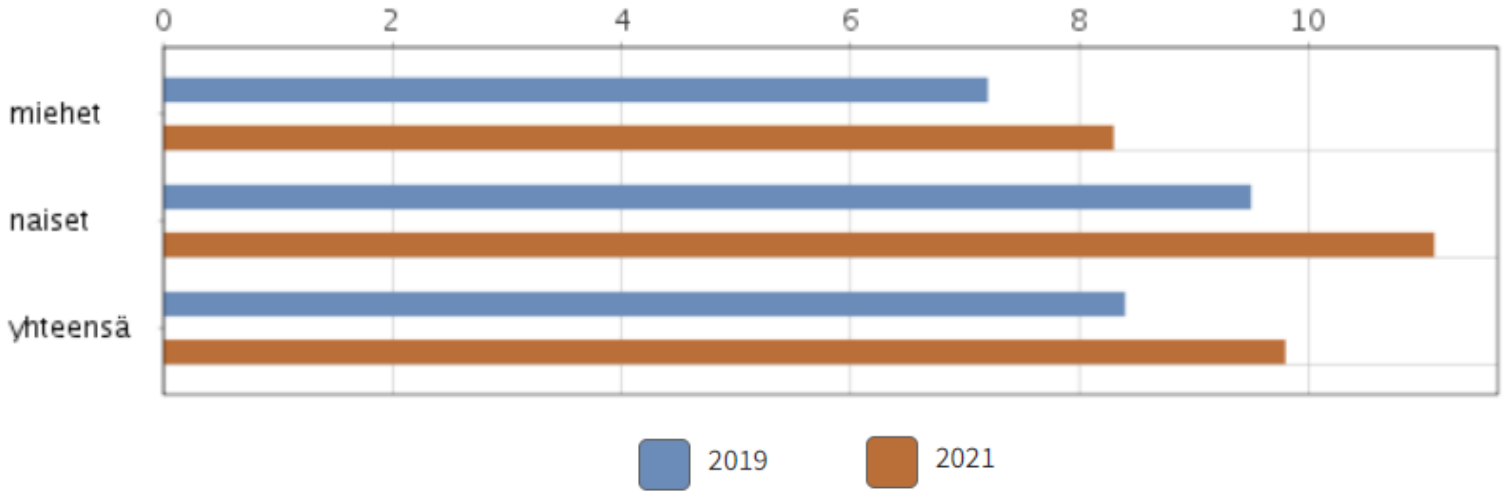

Tulkinta ja johtopäätökset:

- 9,8 prosenttia kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Tilanne mennyt huonompaan. Vuonna 2019 vastaava luku on ollut 8,4 prosenttia.
- Hyvinvointierot:
  - Alakouluikäiset tytöt kokevat terveydentilansa (11,1 prosenttia) huonommaksi kuin pojat (8,3 prosenttia). Hyvinvointialueella menee kuitenkin paremmin kuin suurimmalla osalla muista alueista.

Suun terveys, 12-vuotiaat

Mittari: Tervehampaiset 12-vuotiaat, prosenttia vastaavanikäisistä suun terveydenhuollon tarkastuksessa käyneistä (2021).
Lähde: THL, Perusterveydenhuoltotilasto, Sotkanet, indikaattori 5022

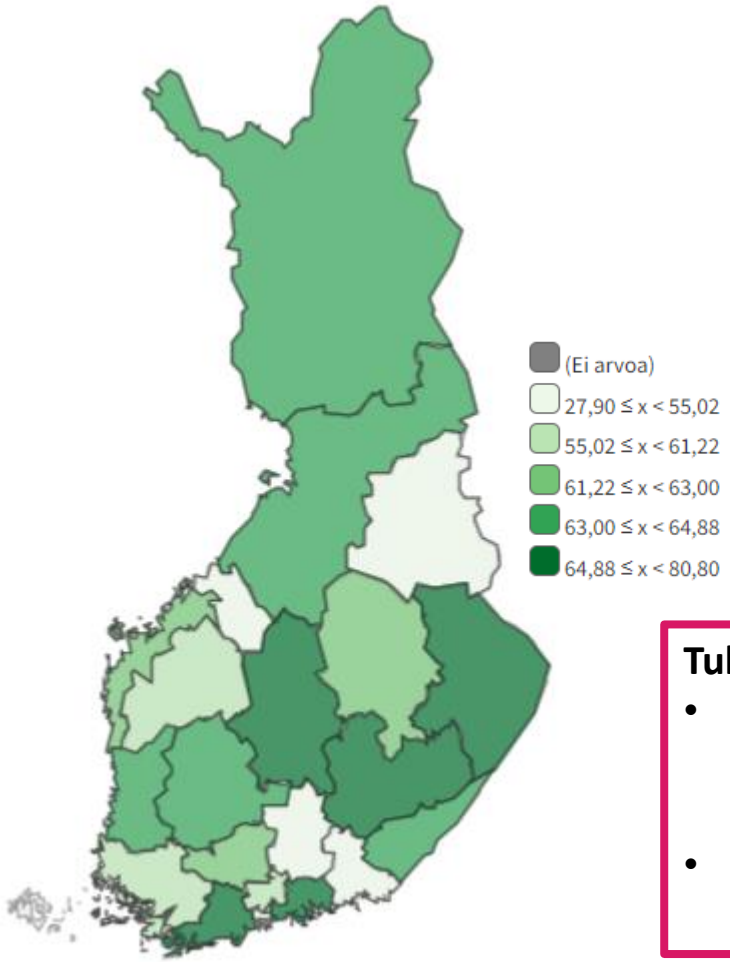

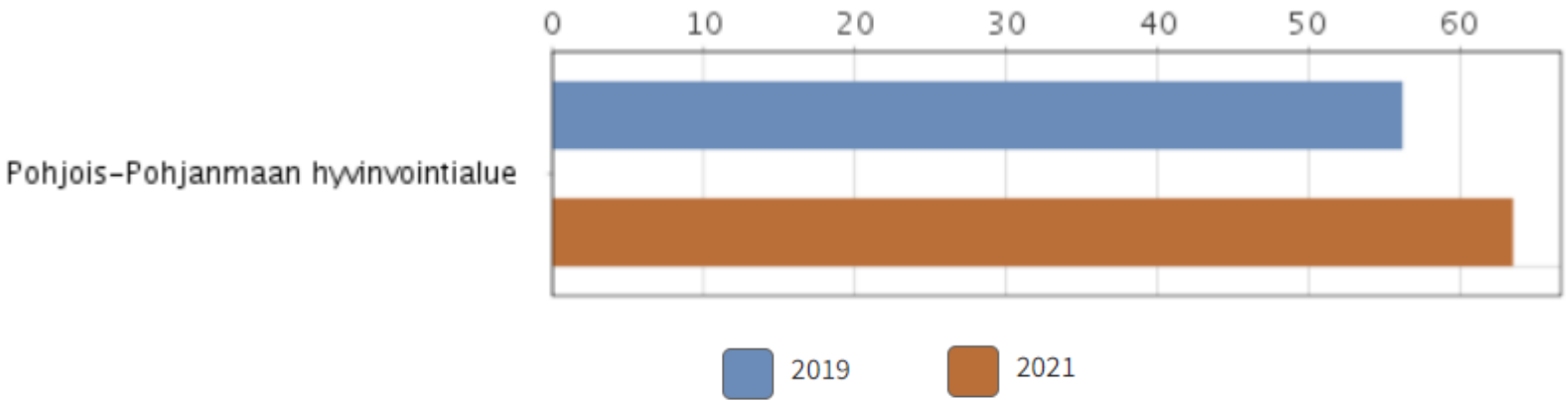

Tulkinta ja johtopäätökset:

- Tervehampaisia nuoria on 63,5 prosenttia vastaavanikäisistä suun terveydenhuollon tarkastuksessa käyneistä. Osuus on parantunut vuonna 2019 vastaava osuus on ollut 56,2 prosenttia
- Hyvinvointierot:
  - Tyttöjen ja poikien eroja ei ole saatavilla.

Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut, 0 - 6 -vuotiaat

Mittari: Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut 0 - 6-vuotiaat potilaat / 10 000 vastaavan ikäistä. Lähde: Erikoissairaanhoitotilasto (THL), Perusterveydenhuoltotilasto (THL), Sotkanet indikaattori 3025

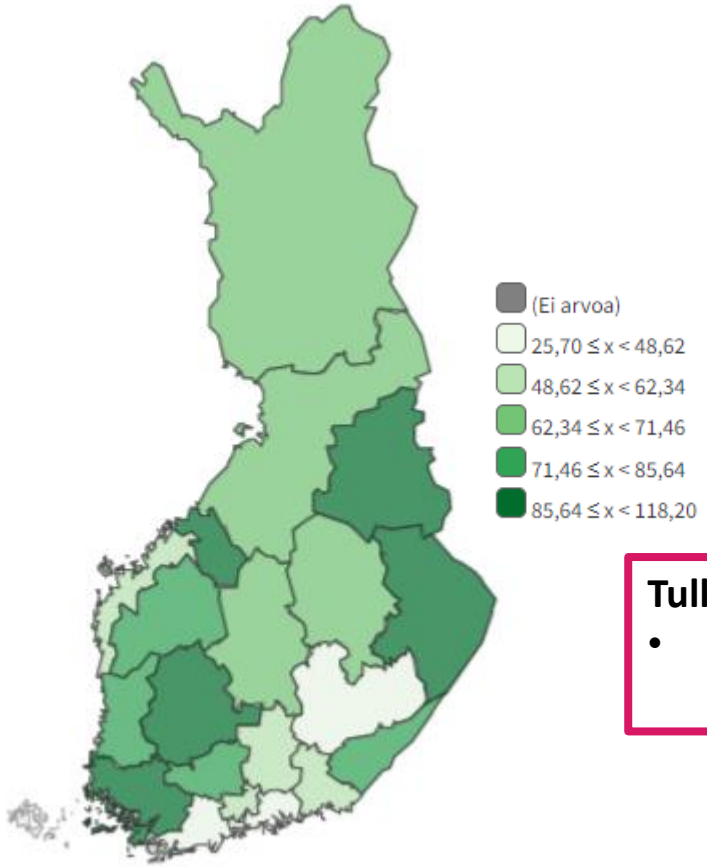

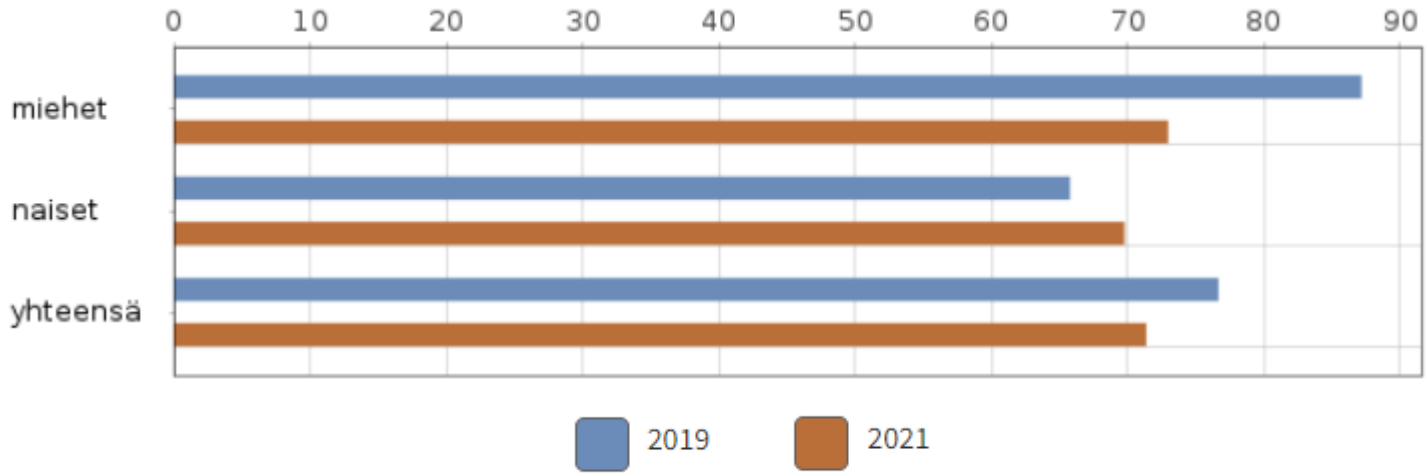

Tulkinta ja johtopäätökset:

- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen luku on 71,4 (2021). Vastaava luku vuonna 2019 on ollut 76,7.

Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut , 7 - 14 -vuotiaat

Mittari: Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut 7 - 14-vuotiaat potilaat/ 10 000 vastaavan ikäistä. Lähde: Erikoissairaanhoitotilasto (THL), Perusterveydenhuoltotilasto (THL), Sotkanet indikaattori 3027

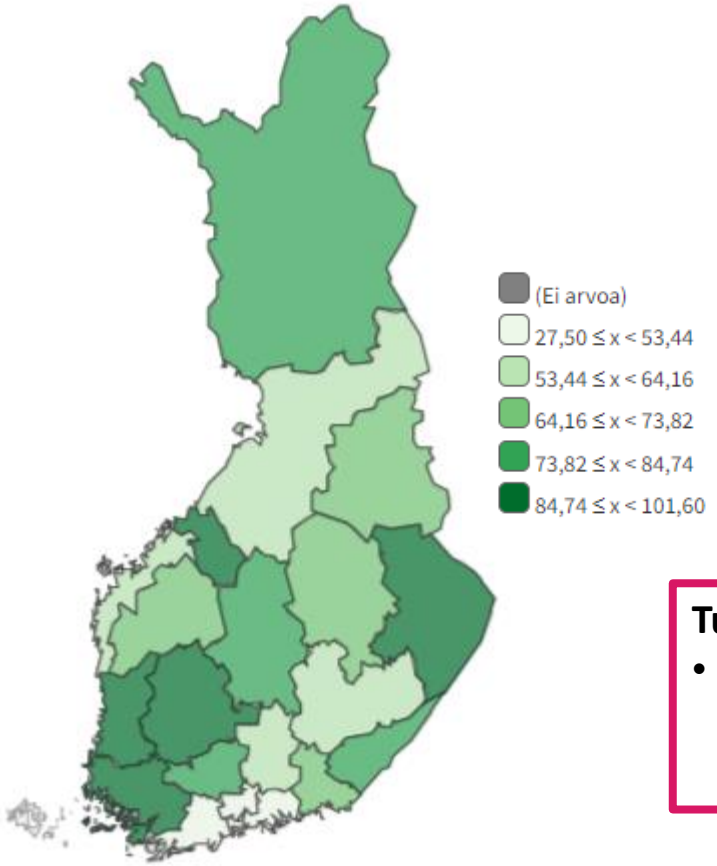

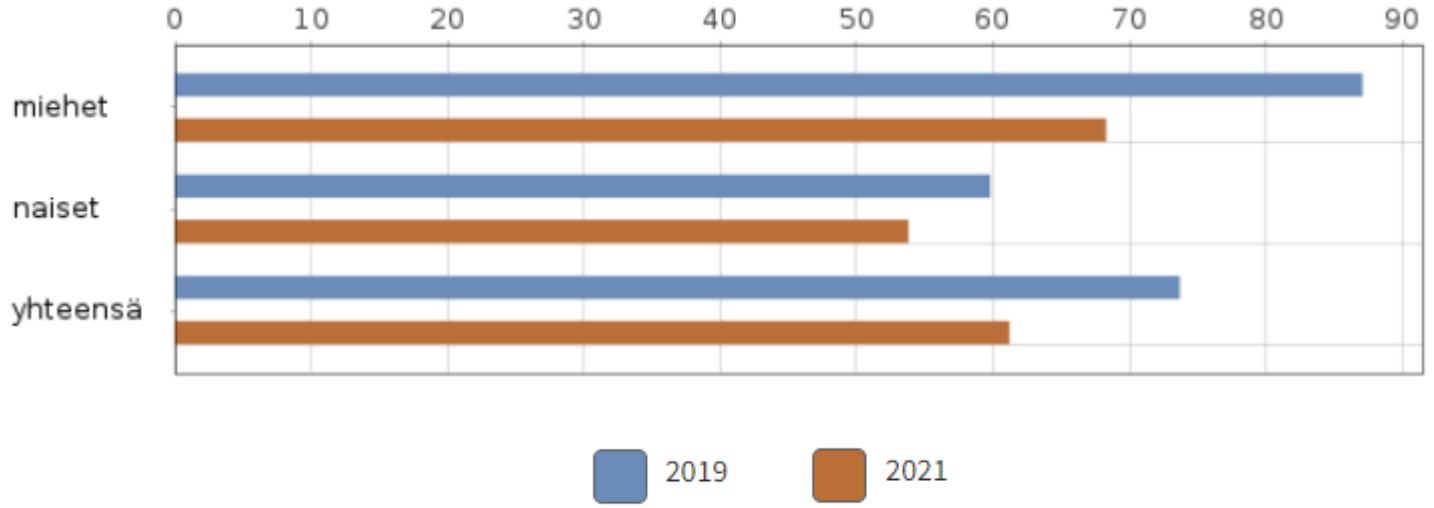

Tulkinta ja johtopäätökset:

- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen luku on 61,2 (2021). Vastaava luku vuonna 2019 on ollut 73,7.

Pohjois-Pohjanmaan nuoret

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Nuorten kokema fyysinen terveys Pohjois-Pohjanmaalla

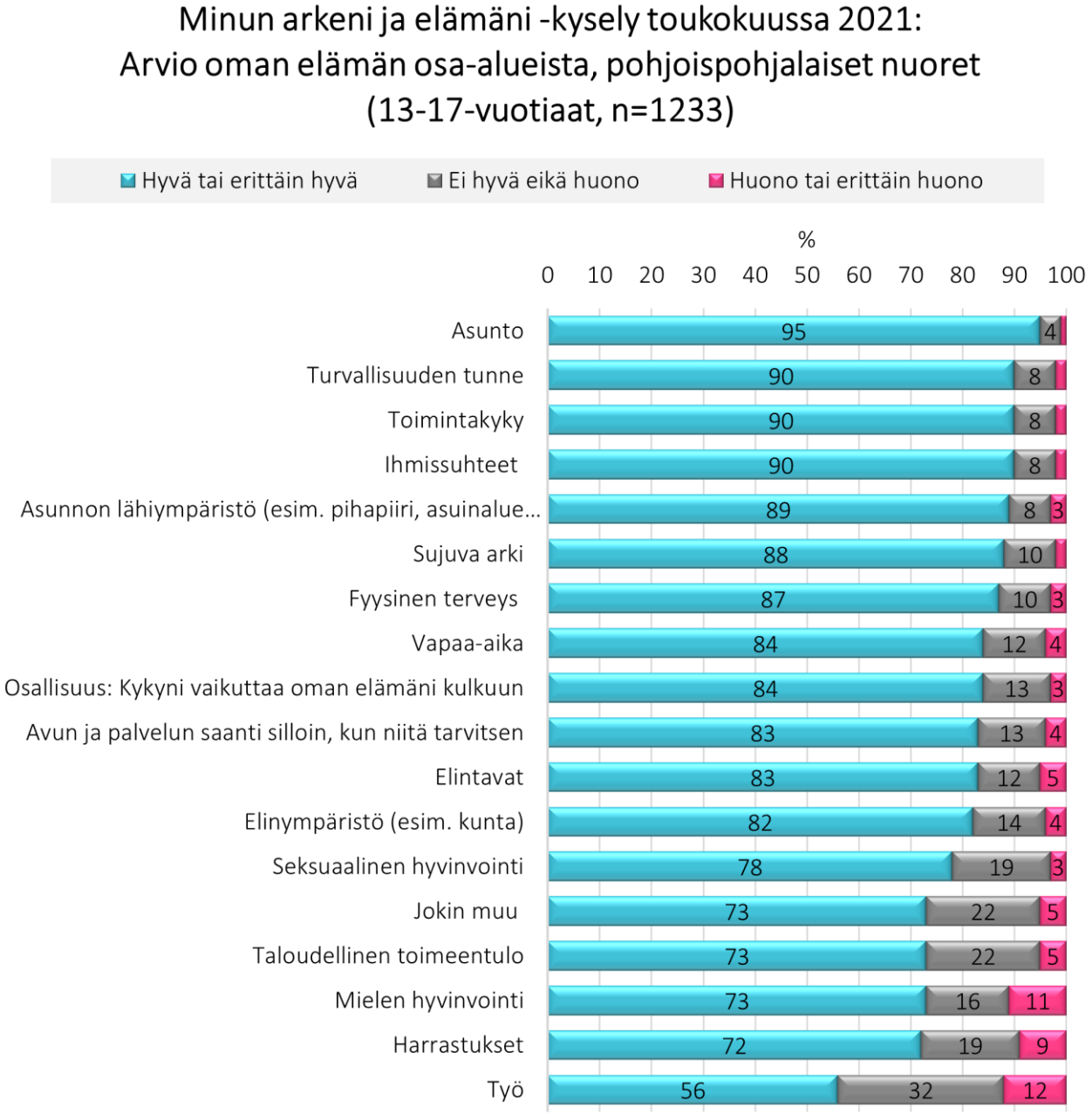

- Minun arkeni ja elämäni -kyselyn nuorten tulosraportti hyvinvointialueen verkkosivulla
- Nuorista vastaajista 87 prosenttia koki fyysisen terveytensä hyväksi
- Fyysisen terveytensä hyväksi tai erittäin hyväksi (214 nuorta) kuvasivat terveyttään:
  - ”Pärjään ja jaksan arjessani”
  - ”Pystyn osallistumaan kaikkeen, mitä kaipaan”
- Fyysinen terveys on huonosi tai erittäin huonoksi (4 nuorta) kuvasivat terveyttään:
  - ”Fyysinen toimintakyky huonoa”
  - ”Vaihdellen päivästä toiseen, selviää arjesta mutta ei enempää”

Lihavuuden yleisyys

Mittari: Ylipaino, prosenttia 8. ja 9. luokan oppilaista (2021). Lähde: THL, Kouluterveyskysely, Sotkanet, indikaattori 3906

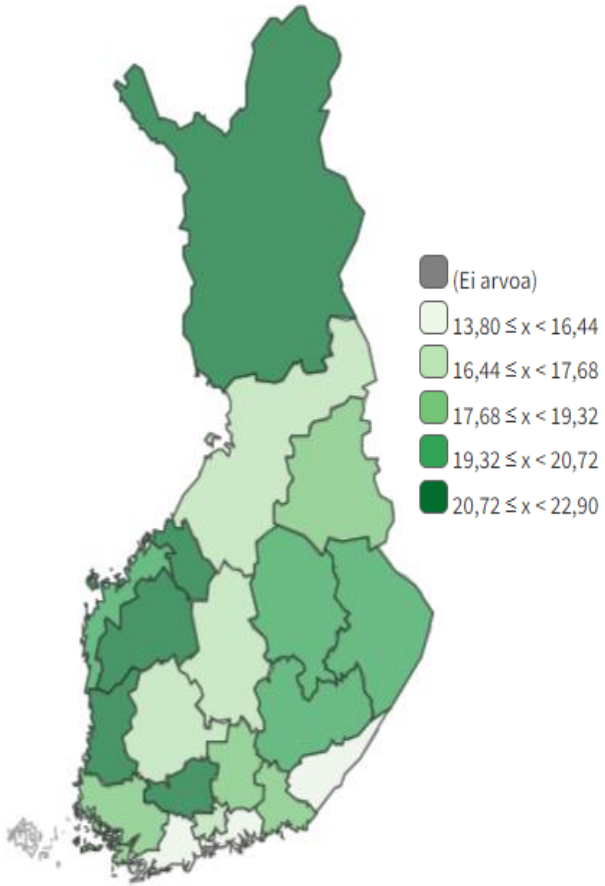

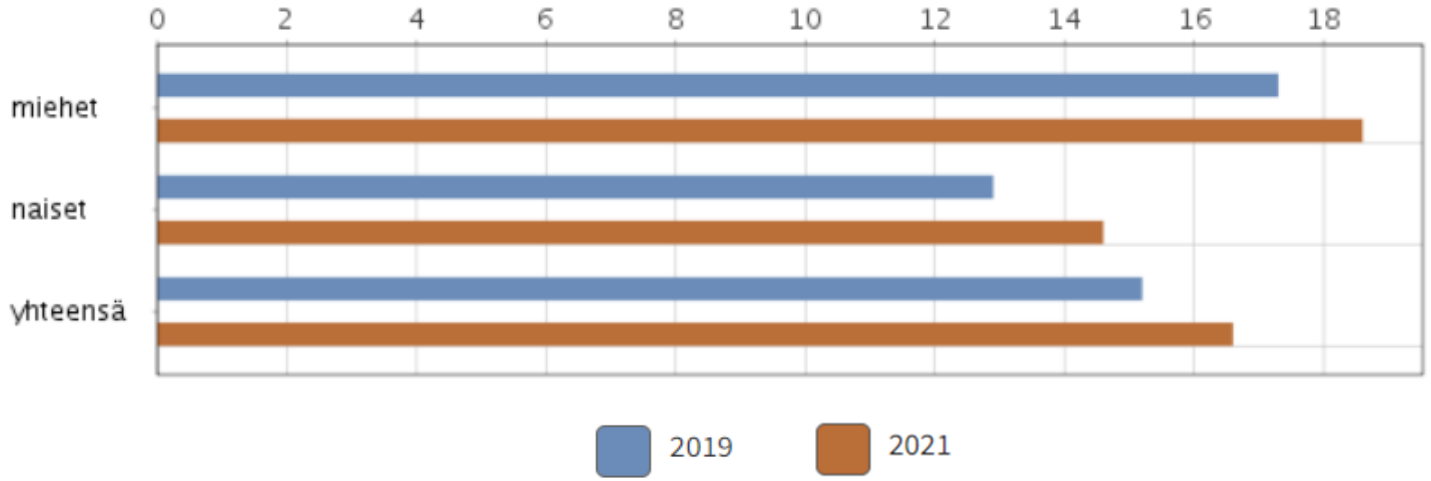

Tulkinta ja johtopäätökset:

- 16,6 prosenttia 8. ja 9. luokan oppilaista on ylipainoisia. Ylipainoisten osuus on kasvanut.
- Hyvinvointierot:
  - Ylipainoisten poikien (18,6 prosenttia) osuus on tyttöjä (14,6 prosenttia) isompi. Hyvinvointialue on parhaimpien joukossa.

Mittari: Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (prosenttia) 13 - 16-vuotiailla indikaattori 3235. Tietoja ei ole saatavilla Pohjois-Pohjanmaan HVK:lta

Koettu terveydentila, 8. ja 9. luokan oppilaista

Mittari: Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, prosenttia 8. ja 9. luokan oppilaista (2021). Lähde: THL, Kouluterveyskysely, Sotkanet, indikaattori 286

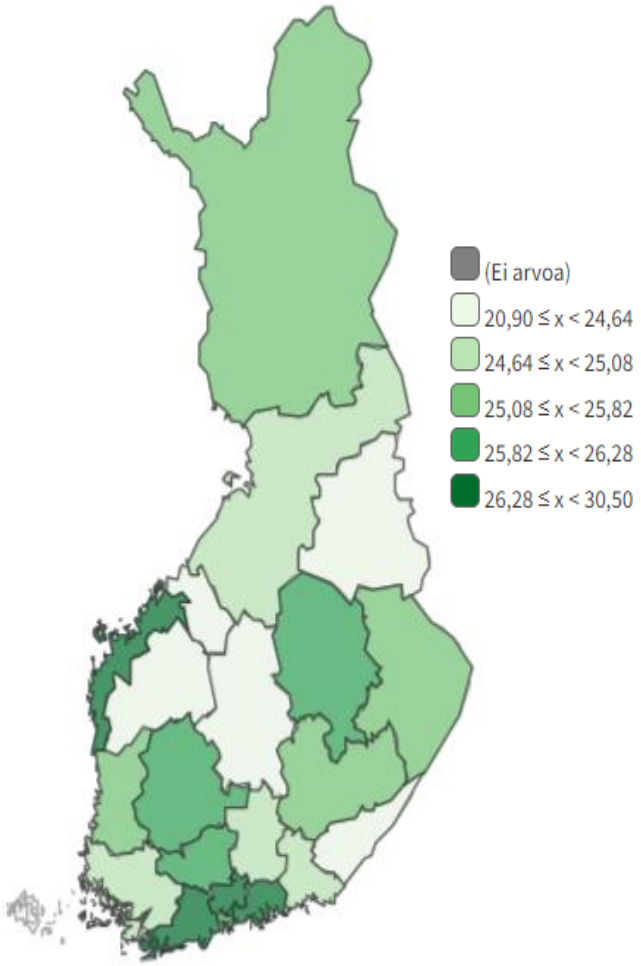

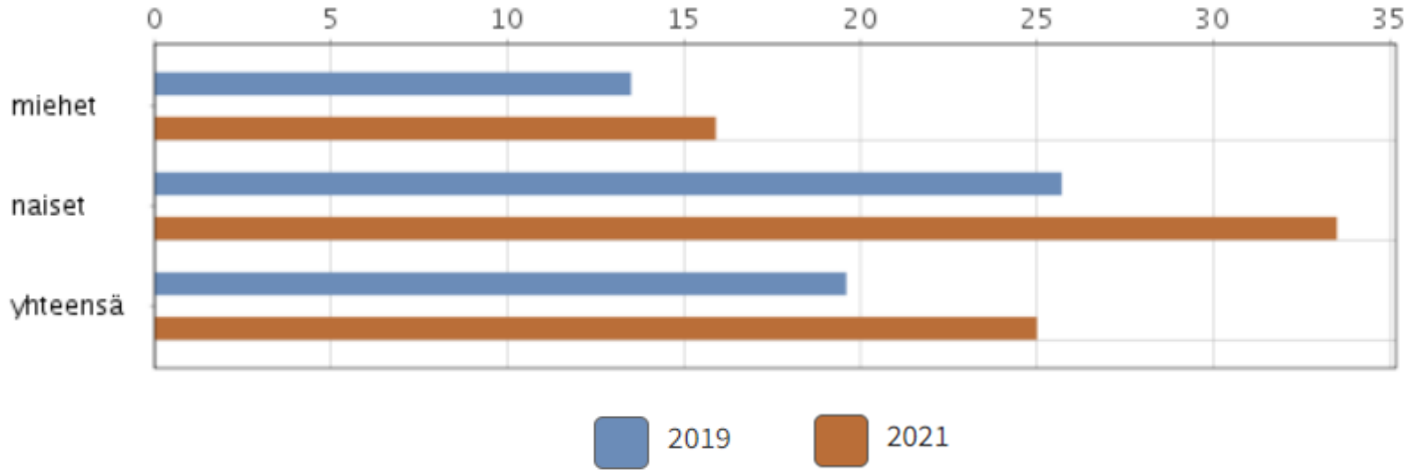

Tulkinta ja johtopäätökset:

- 25 prosenttia nuorista kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Tilanne on huonontunut. Vuonna 2019 vastaava luku on ollut 19,6 prosenttia.
- Hyvinvointierot:
  - Tytöt (33,5 prosenttia) kokevat terveytensä huonommaksi kuin pojat (15,9 prosenttia).

Ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle, 8. ja 9. luokan oppilaista

Mittari: Ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle yrittämisestä huolimatta lukuvuoden aikana, prosenttia 8. ja 9. luokan oppilaista (2021). Lähde: THL, Kouluterveyskysely, Sotkanet, indikaattori 4802

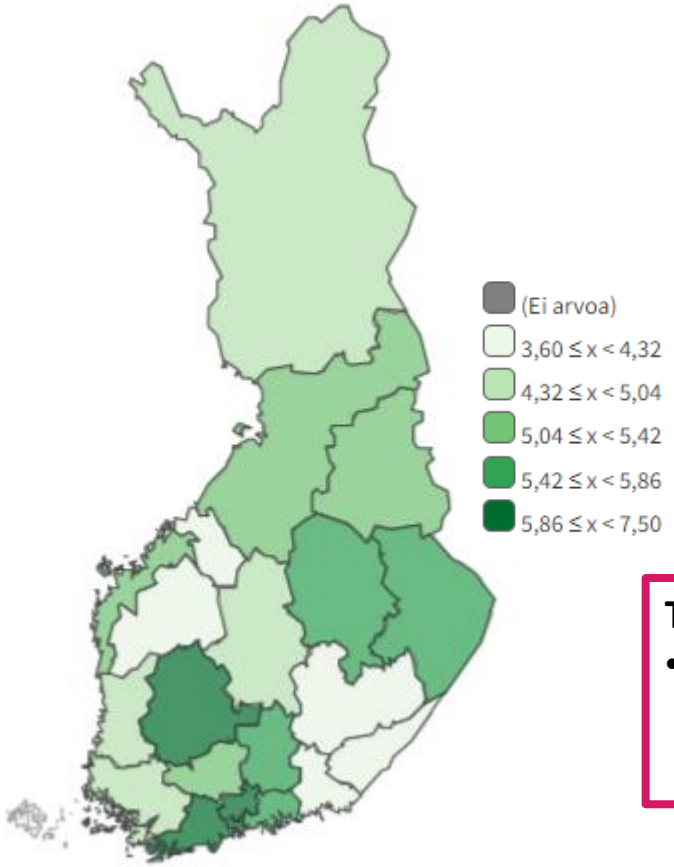

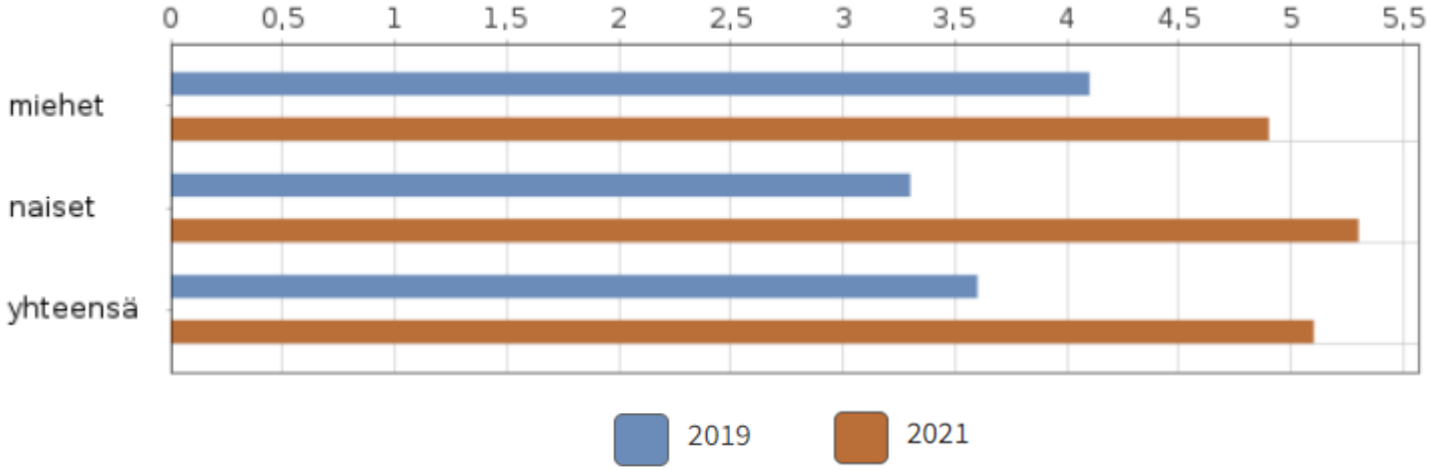

Tulkinta ja johtopäätökset:

- 5,1 prosenttia 8. ja 9. luokan oppilaista on sitä mieltä, että ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle yrittämisestä huolimatta. Vuonna 2019 vastaava luku on ollut 3.6 prosenttia.

Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut, 15 - 24 -vuotiaat

Mittari: Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut 15 - 24-vuotiaat potilaat / 10 000 vastaavan ikäistä. Lähde: Erikoissairaanhoitotilasto (THL), Perusterveydenhuoltotilasto (THL), Sotkanet indikaattori 3029

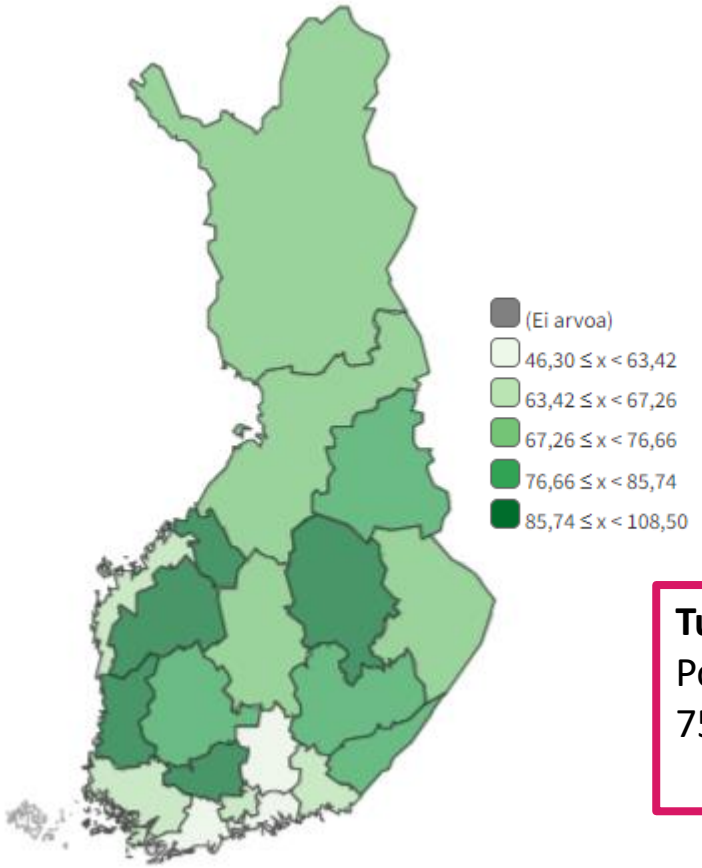

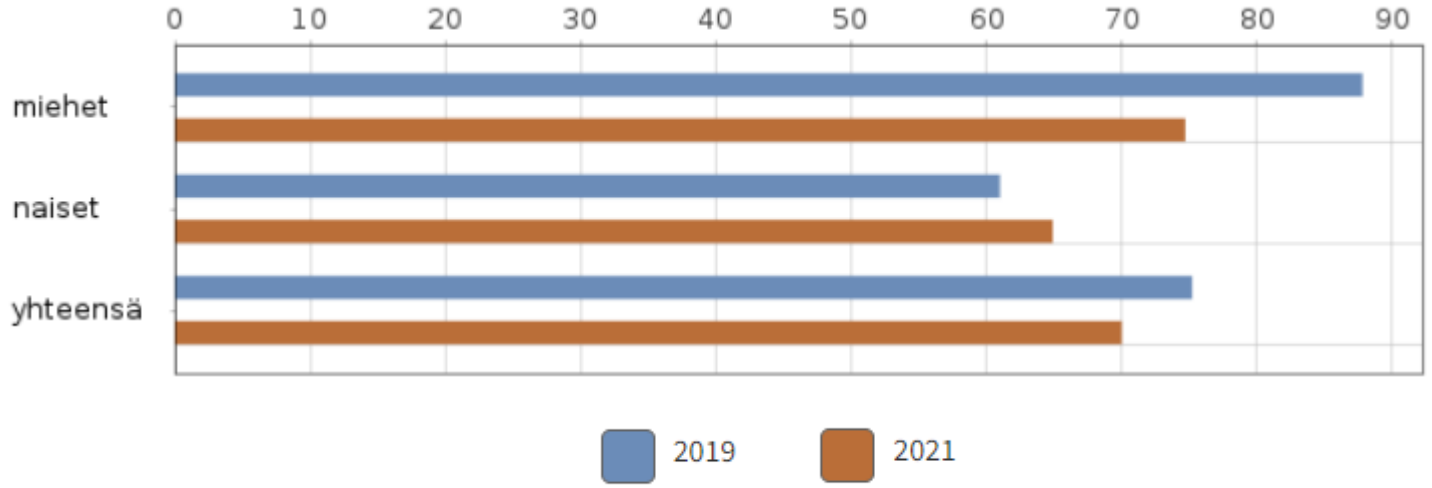

Tulkinta ja johtopäätökset:
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen luku on 70,0 (2021). Vastaava luku vuonna 2019 on ollut 75,2.

Pohjois-Pohjanmaan nuoret aikuiset

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Nuorten aikuisten kokema fyysinen terveys Pohjois-Pohjanmaalla

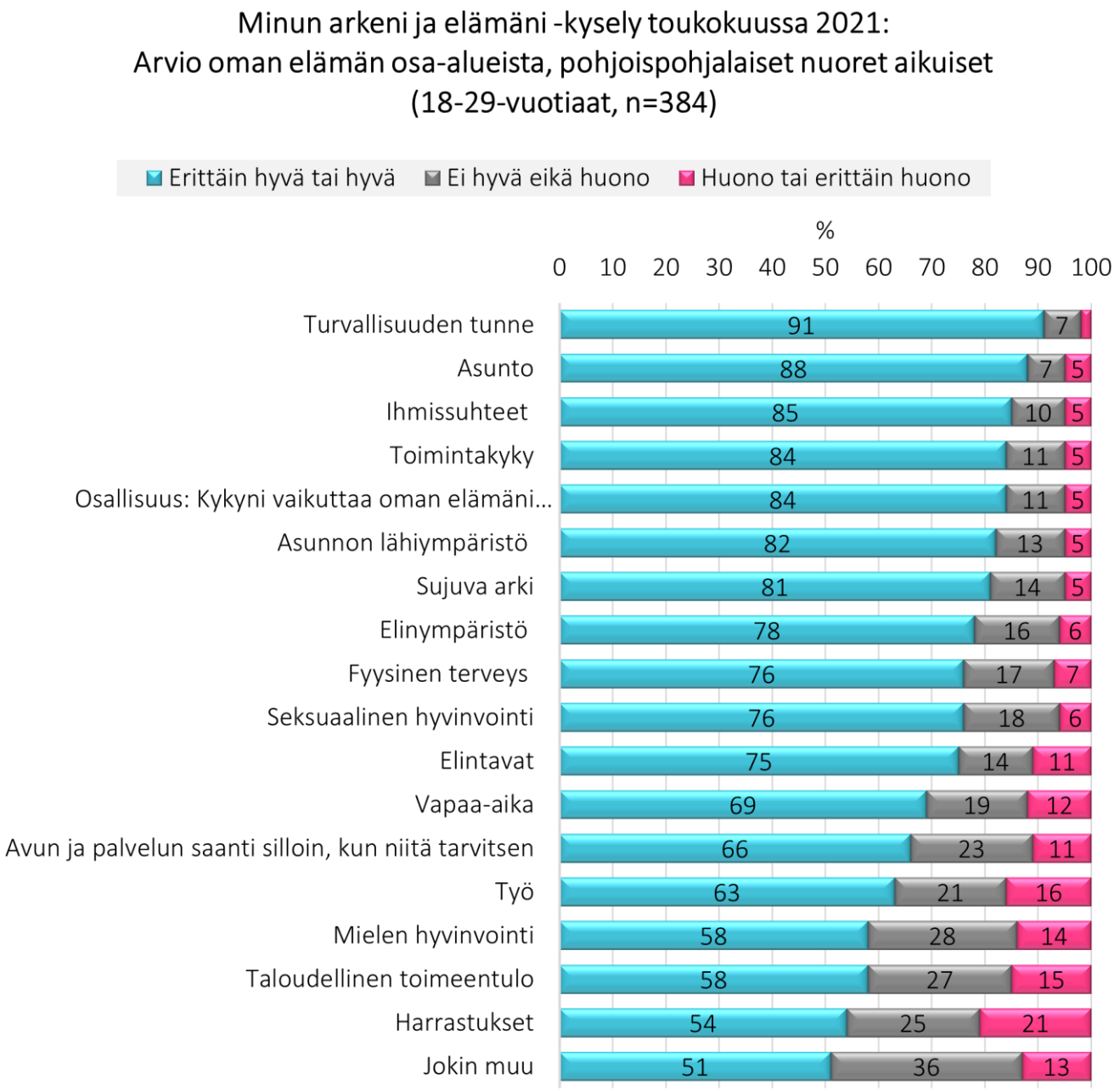

- Nuorten aikuisten tulosraportti hyvinvointialueen verkkosivulla
- Nuorten aikuisten vastaajista 76 prosenttia koki fyysisen terveytensä hyväksi
- Fyysisen terveytensä hyväksi tai erittäin hyväksi (42 nuorta aikuista) kuvasivat terveyttään:
  - ”Kykenee toimimaan ja tekemään arkiset askareet”
  - ”Pääosin tyytyväinen toimintakykyyn tuki- ja liikuntaelinvaivoista huolimatta”
- Fyysinen terveys on huonoksi tai erittäin huonoksi (8 nuorta aikuista) kuvasivat terveyttään:
  - ”Fyysinen toimintakyky huonoa”
  - ”Vaihtelee päivittäin: selviää arjesta, mutta ei enempää”

Koettu terveydentila, ammatillinen oppilaitos

Mittari: Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, prosenttia (2021) ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista Lähde: THL, Kouluterveyskysely, Sotkanet, indikaattori 3931

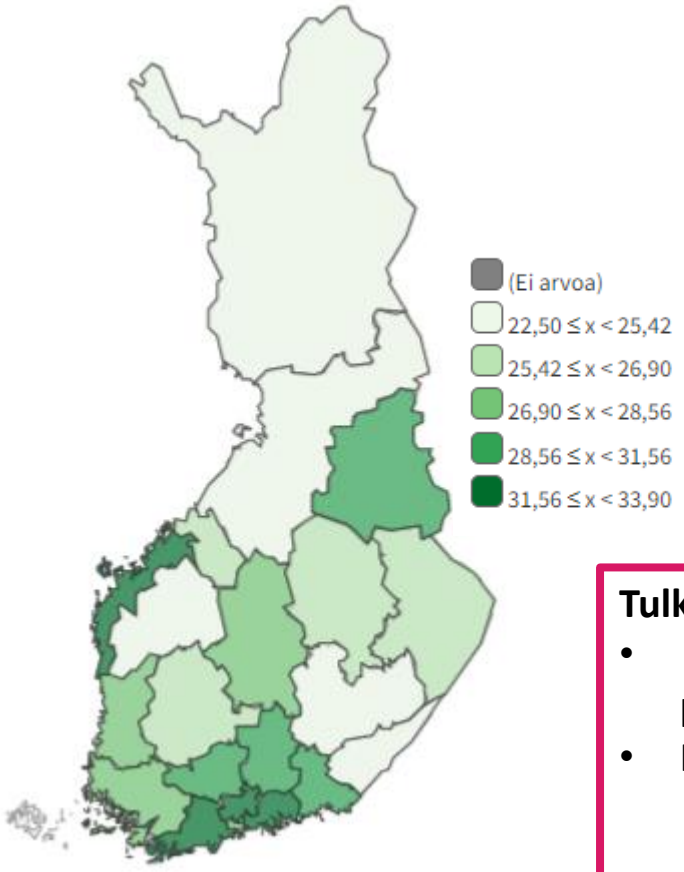

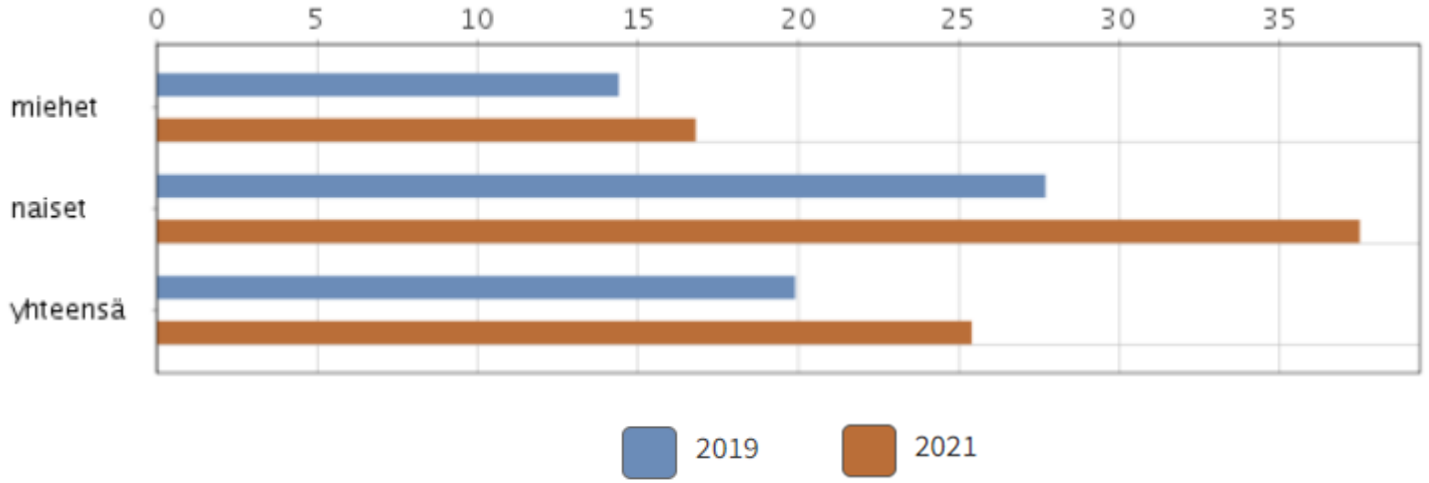

Tulkinta ja johtopäätökset:

- 25,4 prosenttia nuorista kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Tilanne on pahentunut. Vuonna 2019 vastaava luku on ollut 19,9 prosenttia.
- Hyvinvointierot:
  - Tytöt (37,5 prosenttia) kokevat terveytensä huomattavasti huonommaksi kuin pojat (16,8 prosenttia).

Koettu terveydentila, lukio

Mittari: Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, prosenttia (2021) lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista Lähde: THL, Kouluterveyskysely, Sotkanet, indikaattori 3916

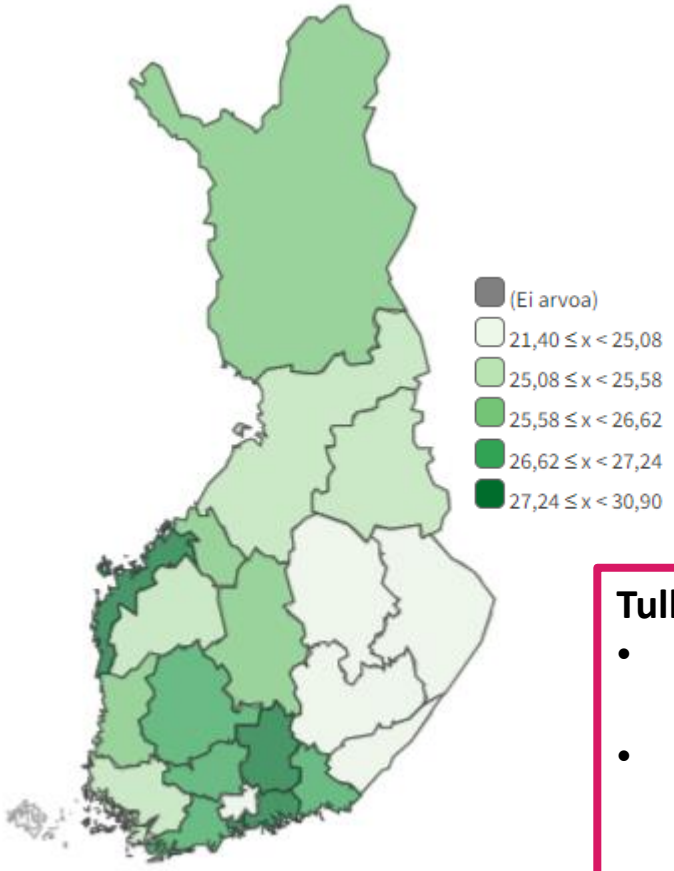

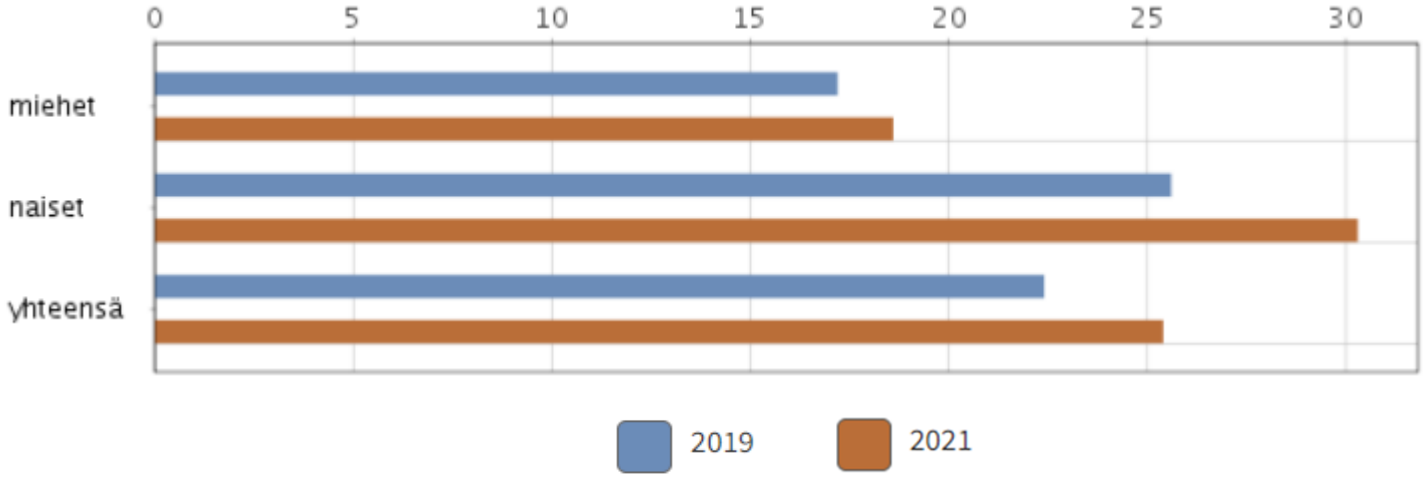

Tulkinta ja johtopäätökset:

- 25,4 prosenttia nuorista kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Tilanne on pahentunut. Vuonna 2019 vastaava luku on ollut 22,4 prosenttia.
- Hyvinvointierot:
  - Tytöt (30,3 prosenttia) kokevat terveytensä huomattavasti huonommaksi kuin pojat (18,6 prosenttia).

Ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle, ammatillinen oppilaitos

Mittari: Ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle yrittämisestä huolimatta lukuvuoden aikana, prosenttia ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2021). Lähde: THL, Kouluterveyskysely, Sotkanet, indikaattori 4803

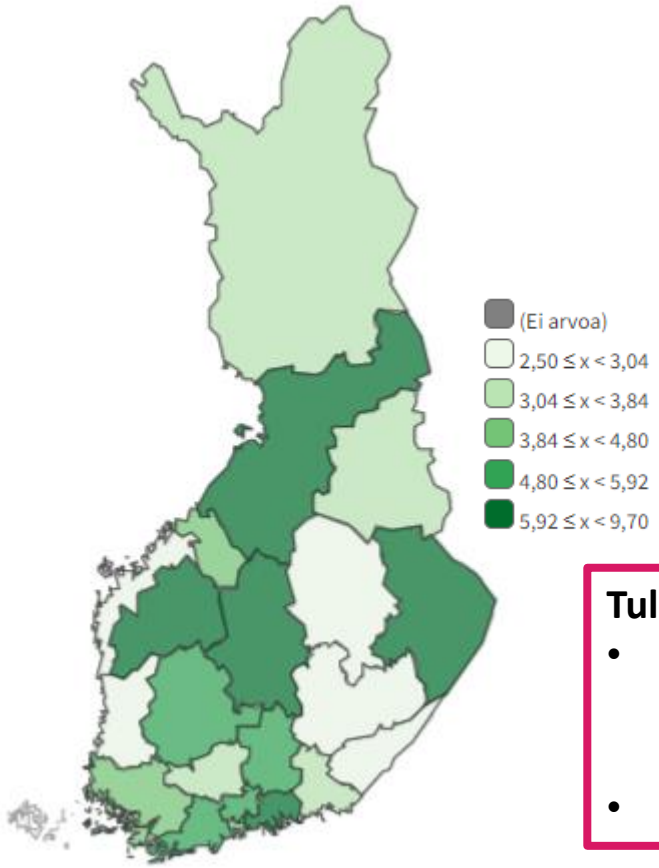

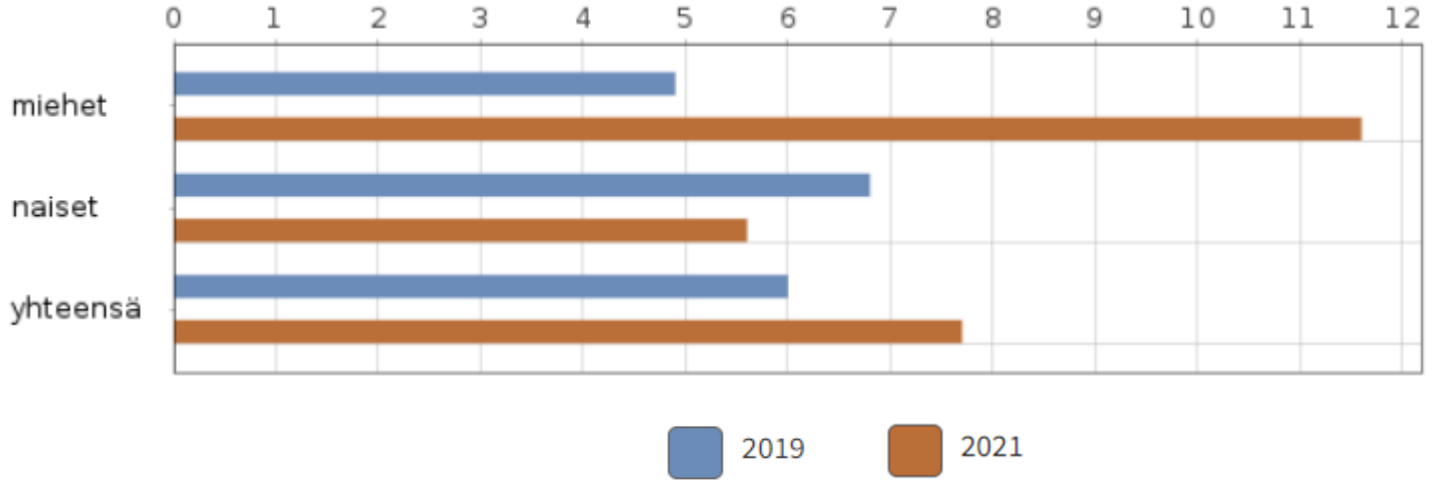

Tulkinta ja johtopäätökset:

- 7,7 prosenttia ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista on sitä mieltä, että ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle yrittämisestä huolimatta. Vuonna 2019 vastaava luku on ollut 6,0 prosenttia.
- 2021 poikien osuus on ollut 11,6 prosenttia ja tyttöjen 5,6 prosenttia.

Ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle, lukio

Mittari: Ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle yrittämisestä huolimatta lukuvuoden aikana, prosenttia lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2021). Lähde: THL, Kouluterveyskysely, Sotkanet, indikaattori 4804

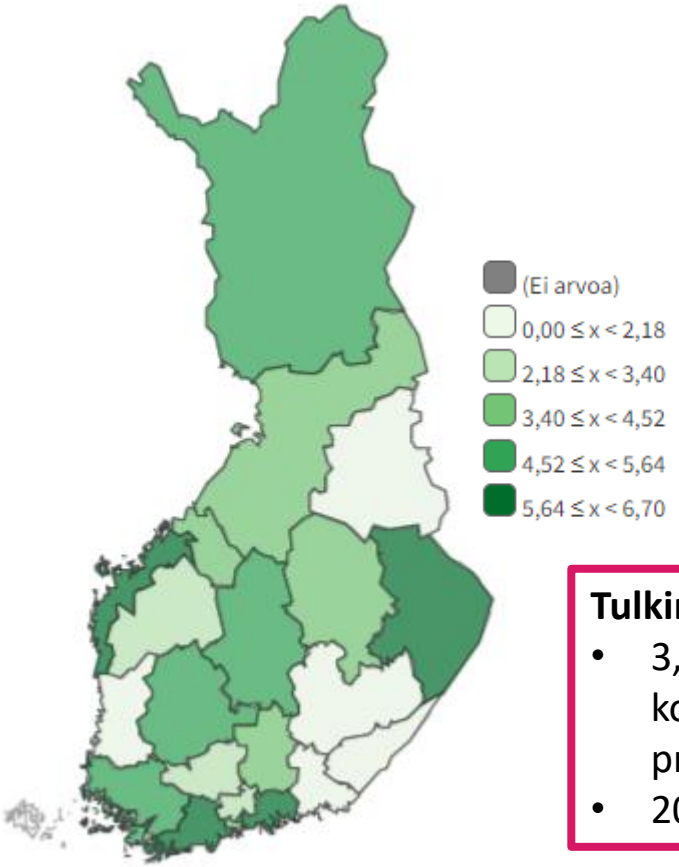

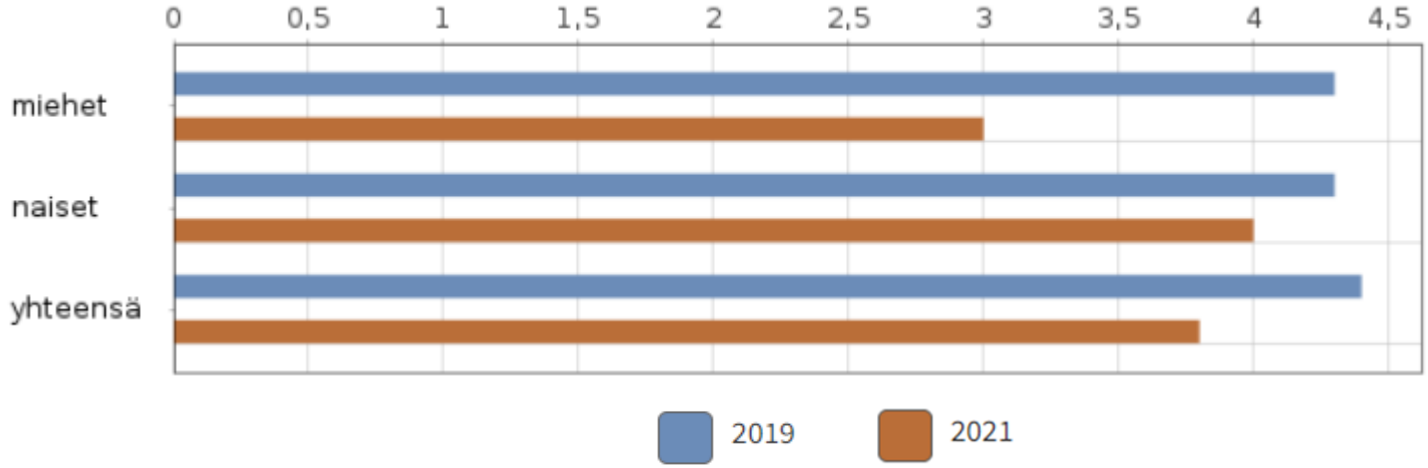

Tulkinta ja johtopäätökset:

- 3,8 prosenttia lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista on sitä mieltä, että ei ole päässyt kouluterveydenhoitajalle yrittämisestä huolimatta. Vuonna 2019 vastaava luku on ollut 4,4 prosenttia.
- 2021 poikien osuus on ollut 3,0 prosenttia ja tyttöjen 4,0 prosenttia.

Pohjois-Pohjanmaan työikäiset

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Työikäisten kokema fyysinen terveys Pohjois-Pohjanmaalla

Minun arkeni ja elämäni -kysely toukokuussa 2021:
Arvio oman elämän osa-alueista, pohjoispohjalaiset työikäiset (30-64-vuotiaat, n=2589)

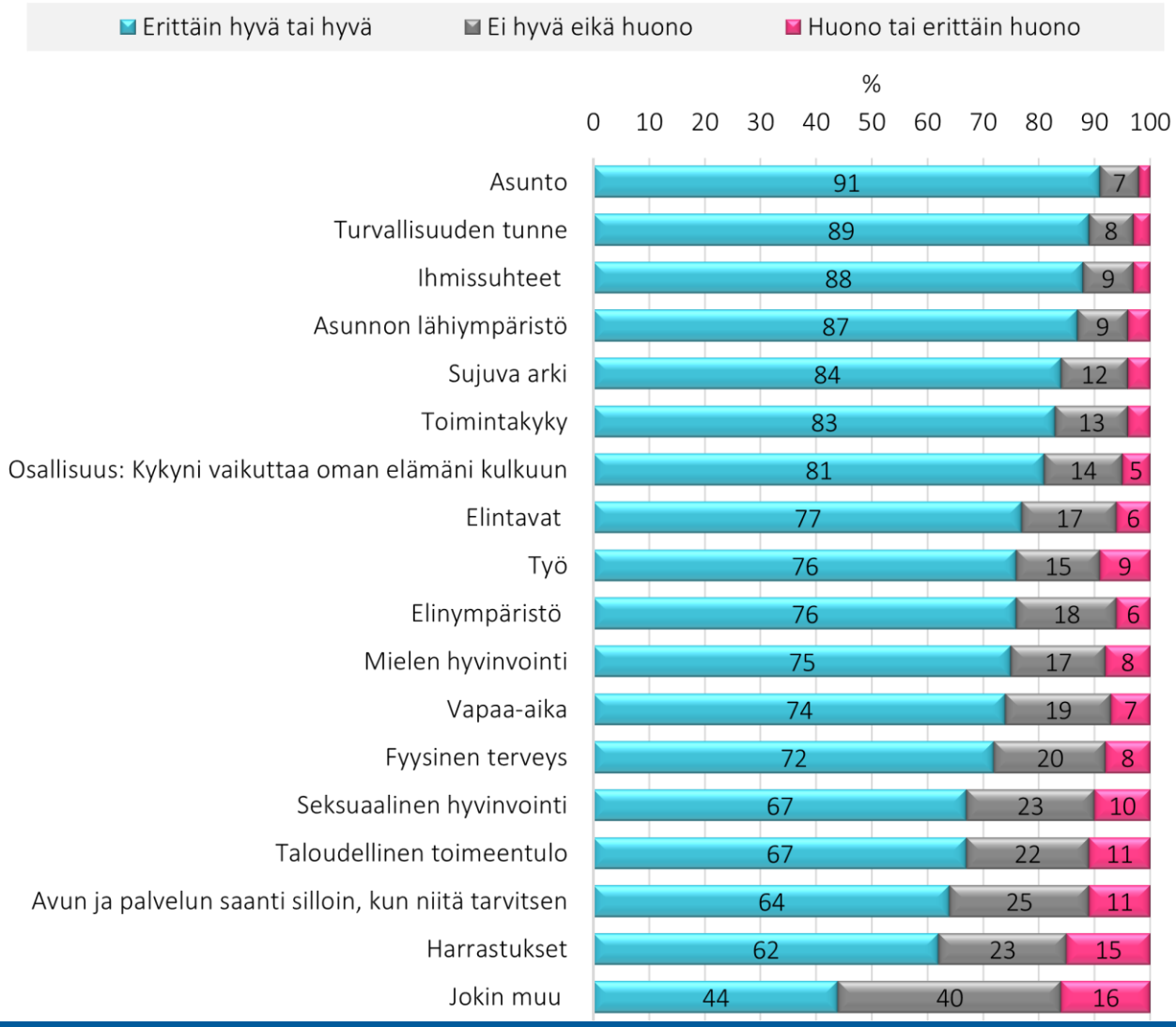

- Työikäisten tulosraportti hyvinvointialueen verkkosivulla
- Työikäisistä vastaajista 72 prosenttia koki fyysisen terveytensä hyväksi
- Fyysisen terveytensä hyväksi tai erittäin hyväksi (262 työikäistä) kuvasivat terveyttään:
  - ”Ei rajoita elämää”
  - ”Painonhallinta hankalaa, muttei perussairauksia”
- Fyysinen terveys on huonoksi tai erittäin huonoksi (73 työikäistä) kuvasivat terveyttään:
  - ”Toimintakykyä rajoittavia sairauksia”
  - ”Kipuja, masennusta, yksinäisyyttä”

THL:n sairastavuusindeksi

Mittari: THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu (2019). Lähde: THL, Sotkanet, indikaattori 243

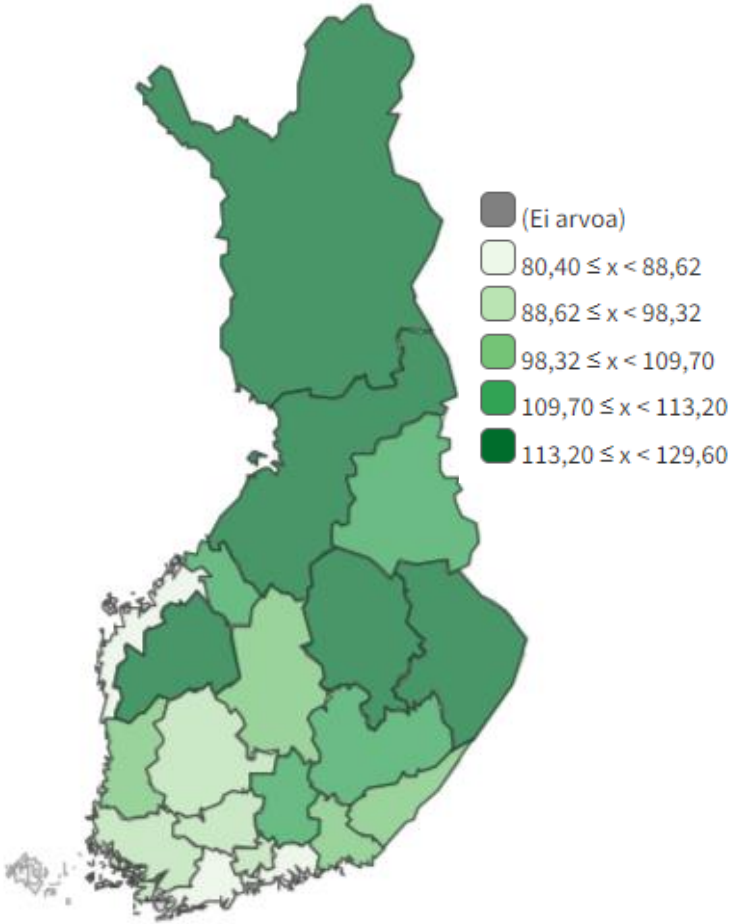

Tulkinta ja johtopäätökset:

- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue indeksin arvo 120,8, joka on huonoimpien joukossa.
- Sairastavuusindeksiä ei ole päivitetty vuoden 2019 jälkeen.
- Sukupuolien tietoja ei ole saatavilla.

THL on yhdessä Kelan, Eläketurvakeskuksen ja Tilastokeskuksen kanssa rakentamassa THL:n sairastavuusindeksin pohjalta uutta Kansallista terveysindeksiä.

Lihavien osuus

Mittari: Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI ≥ 30 kg/m2) (prosenttia) (2020).
Lähde: THL, FinSote-tutkimus, Sotkanet, indikaattorit 4463, 4464, 4465

Matala koulutus (2020)

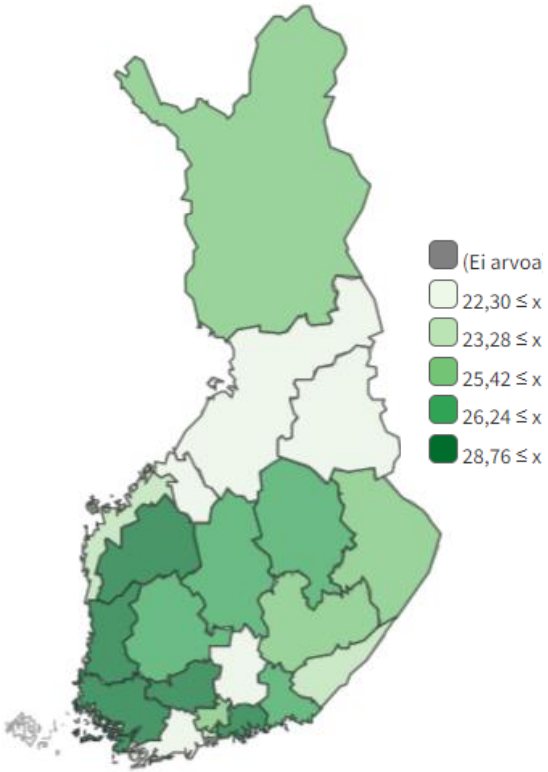

Keskitason koulutus (2020)

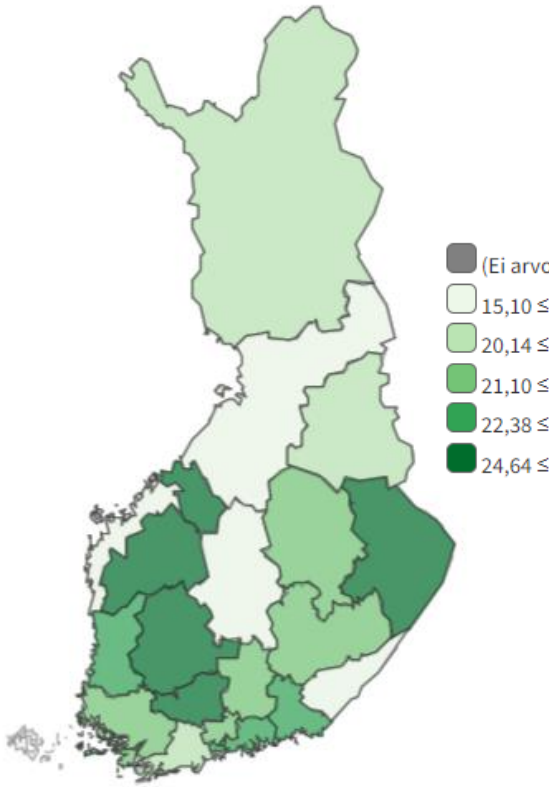

Korkea koulutus (2020)

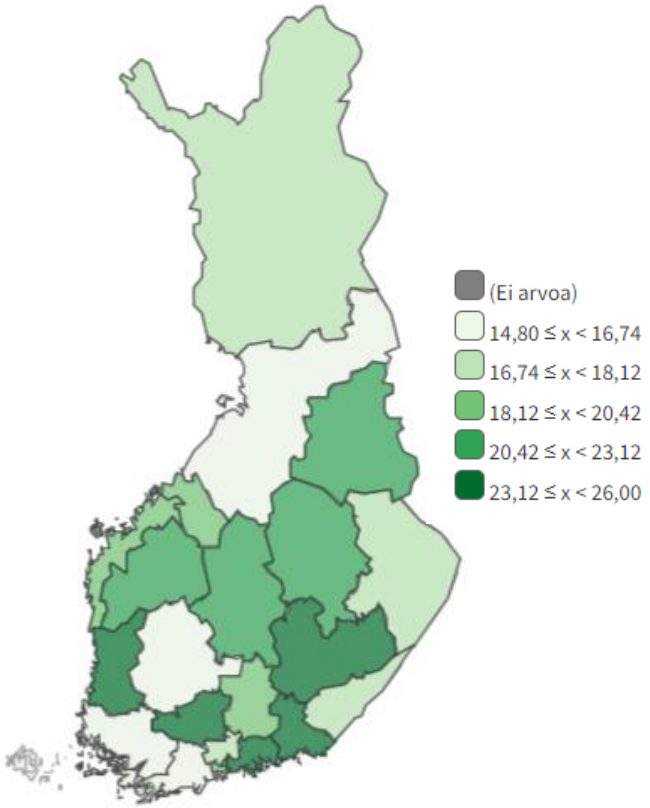

Tulkinta ja johtopäätökset:

- Lihavia:
  - matala koulutus: 22,7 prosenttia
  - keskitason koulutus: 19,9 prosenttia
  - korkea koulutus: 16,7 prosenttia
- Hyvinvointierot:
  - Korkeamman koulutuksen omaavilla osuus on pienempi.
  - Sukupuolten tietoja ei saatavilla.
  - Hyvinvointialue ei ole heikoimpien joukossa

Koettu terveys

Mittari: Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (prosenttia) (2020).
Lähde: THL, FinSote-tutkimus, Sotkanet, ind. 4337, 4338, 4339

Matala koulutus (2020)

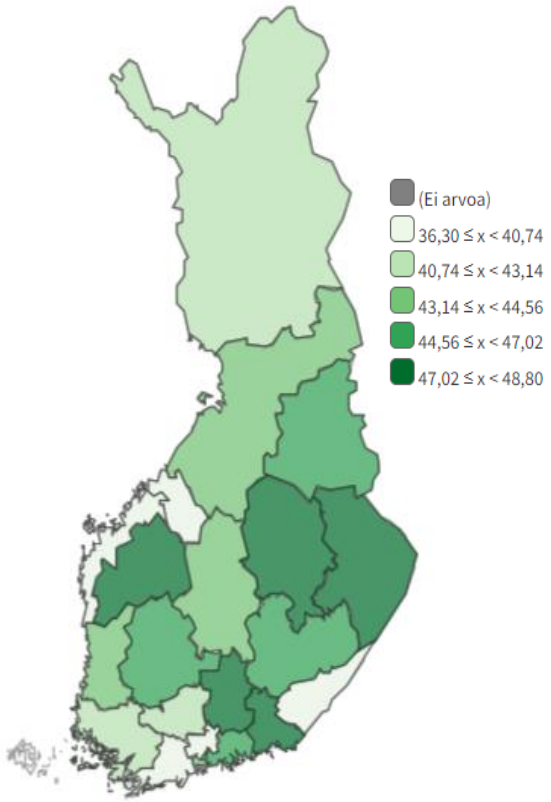

Keskitason koulutus (2020)

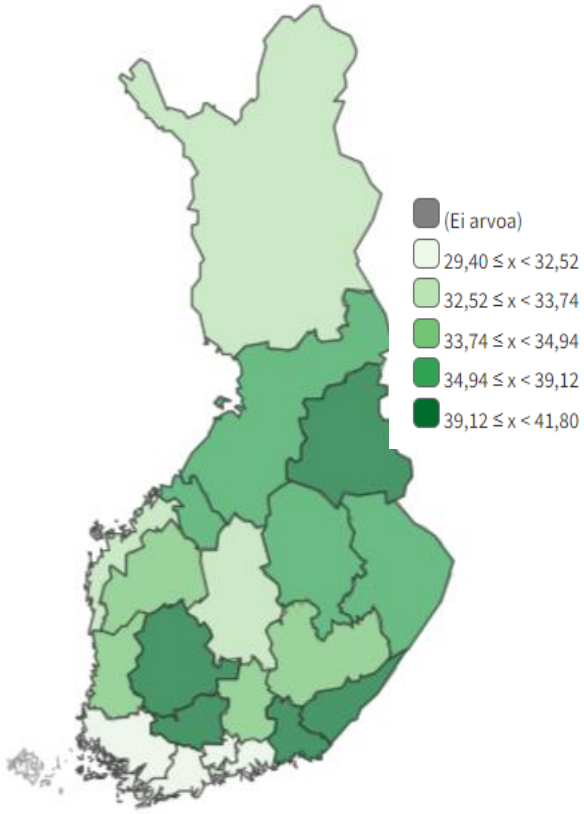

Korkea koulutus (2020)

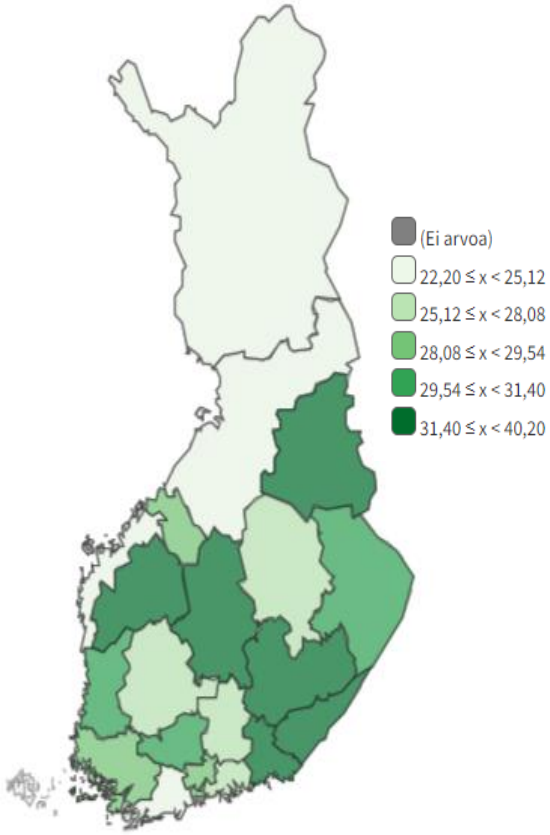

Tulkinta ja johtopäätökset:

- Koettu terveys keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi:
  - matala koulutus: 43,2 prosenttia
  - keskitason koulutus: 35,3 prosenttia
  - korkea koulutus: 22,2 prosenttia
- Hyvinvointierot:
  - Sukupuolten tietoja ei saatavilla

Arvio työkyvystä, 20 - 64 -vuotiaat

Mittari: Työkykynsä heikentyneeksi arvioivien osuus (prosenttia), 20 - 64-vuotiaat (2020).
Lähde: THL, FinSote-tutkimus , Sotkanet, indikaattori 4521

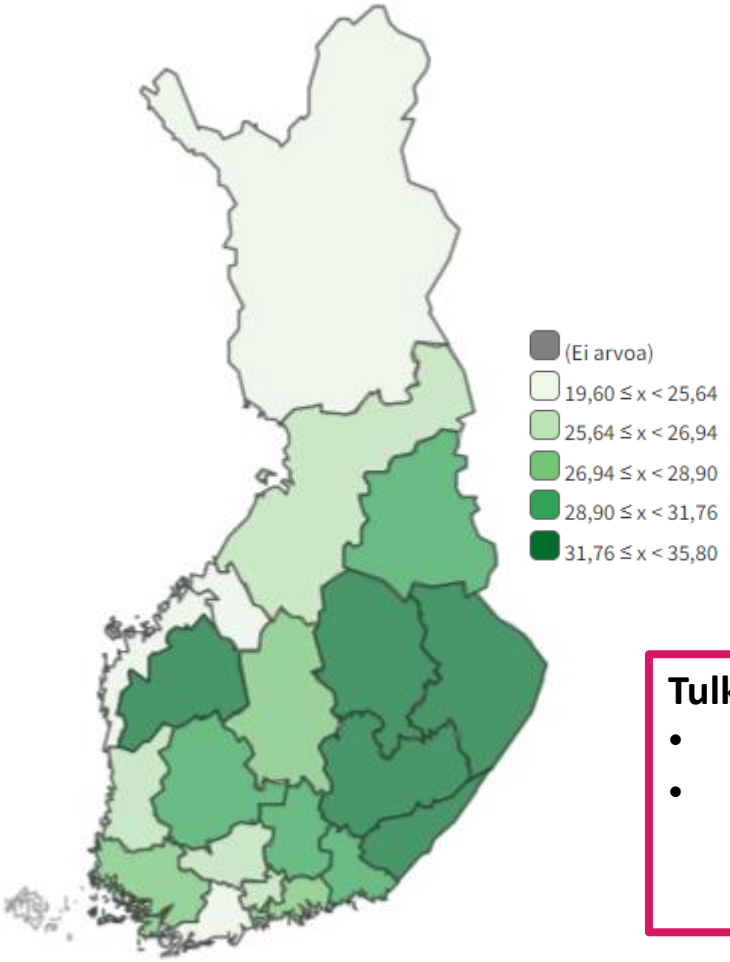

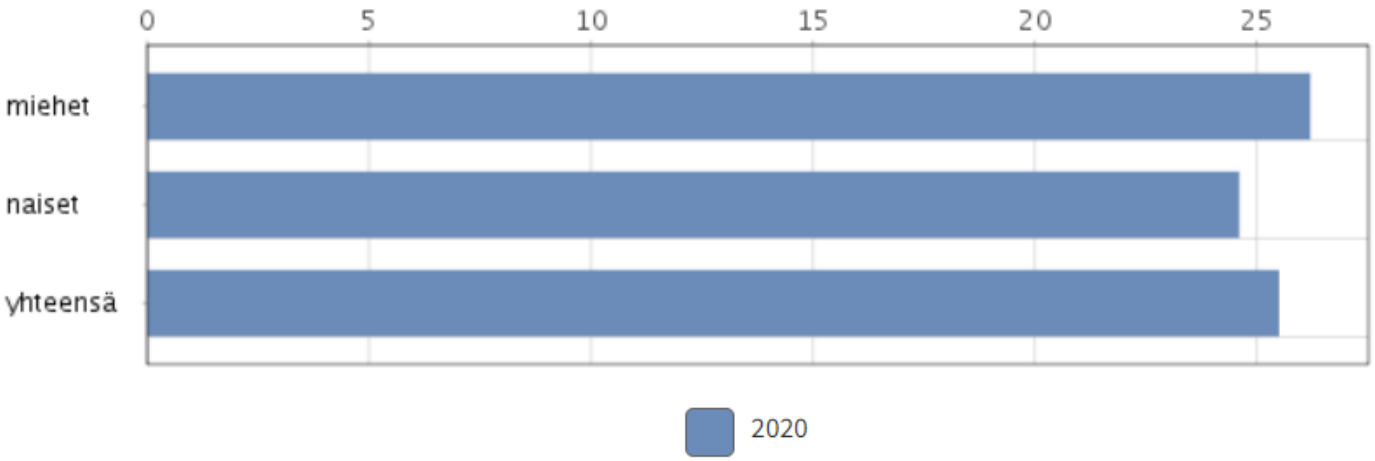

Tulkinta ja johtopäätökset:

- Aikuisista 26,2 prosenttia arvioi työkykynsä heikentyneeksi.
- Hyvinvointierot:
  - Miesten 26,2 prosenttiluku on isompi kuin naisten 24,6 prosenttia. Hyvinvointialue ei ole heikoimpien joukossa.

Pohjois-Pohjanmaan ikäihmiset

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Ikäihmisten kokema fyysinen terveys Pohjois-Pohjanmaalla

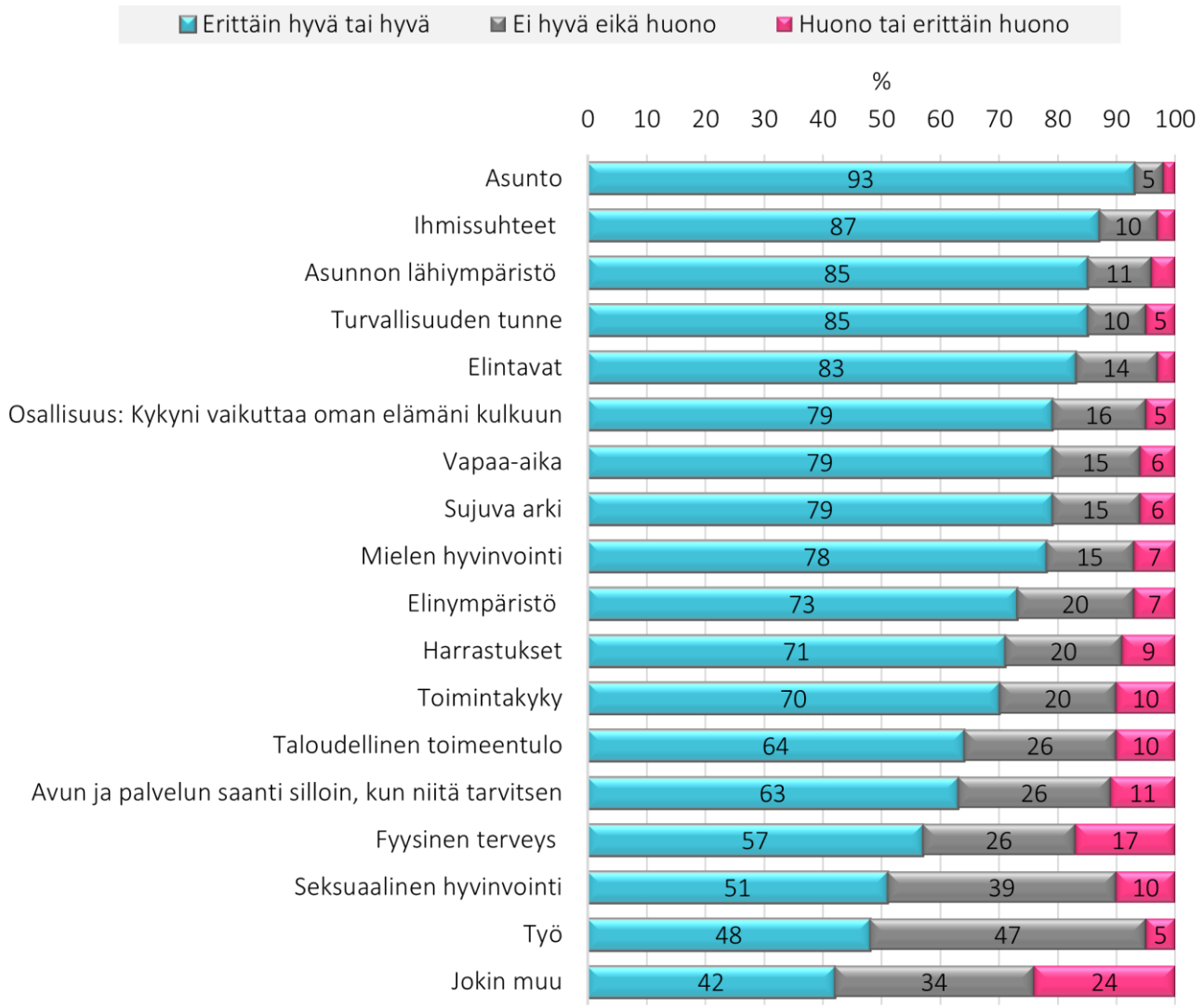

- Ikäihmisten tulosraportti hyvinvointialueen verkkosivulla
- Ikäihmisistä 57 prosenttia koki fyysisen terveytensä hyväksi
- Fyysisen terveytensä hyväksi tai erittäin hyväksi (61 ikäihmistä) kuvasivat terveyttään:
  - ”Pikku vaivoja; nivelet, tuki- ja liikuntaelinten sairauksia, eteisvärinä, diabetes, lääkityksiä ym. – ei rajoita elämää”
  - ”Vähän kremppaa, mutta hyvin pärjätään”
- Fyysinen terveys on huonoksi tai erittäin huonoksi kuvasivat terveyttään:
  - ”Sairaudet heikentävät elämänlaatua”
  - ”Iän myötä vaikeudet lisääntyneet”

Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä

Mittari: Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, prosenttia vastaavanikäisestä väestöstä (2021). Lähde: THL, Erikoissairaanhoitotilasto, Perusterveydenhuoltotilasto, Sotkanet, indikaattori 699

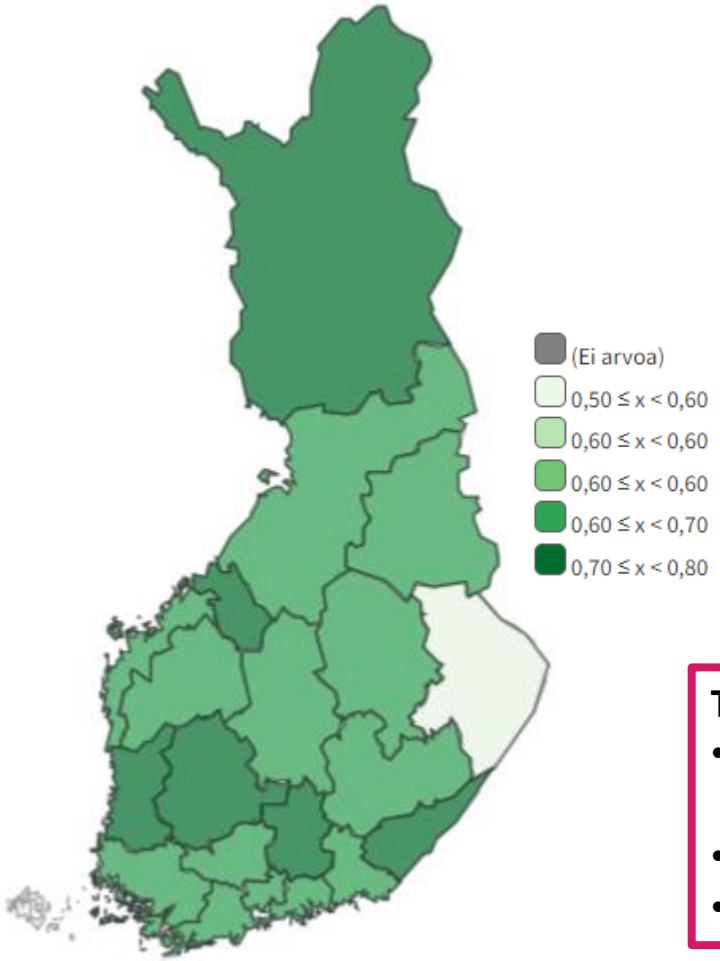

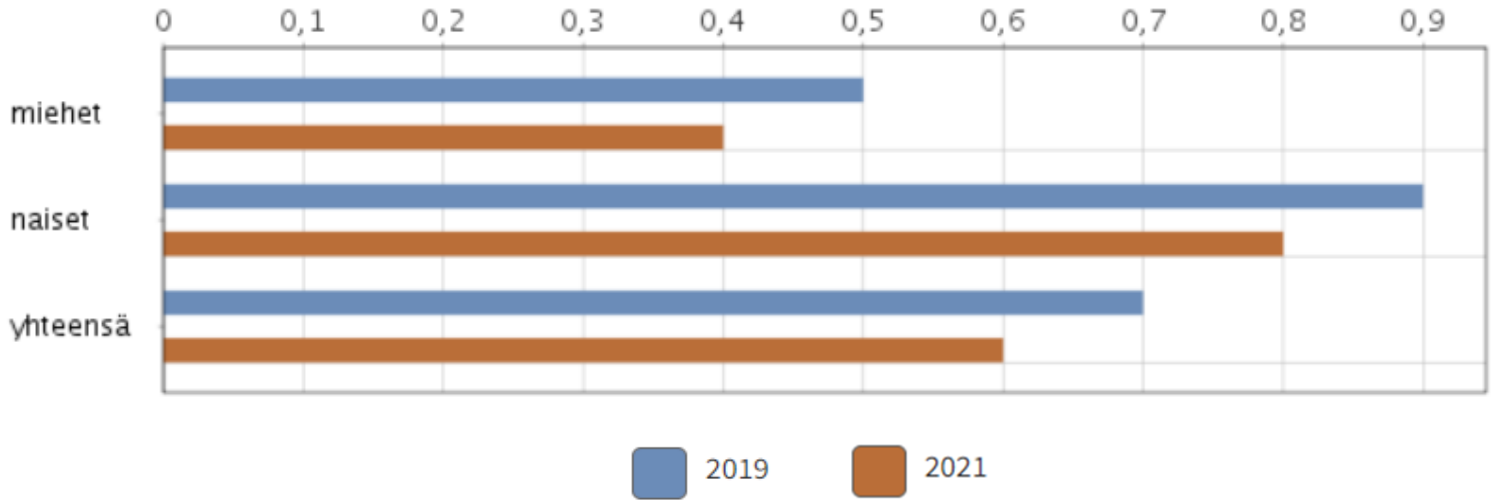

Tulkinta ja johtopäätökset:

- Lonkkamurtumia 65 vuotta täyttäneillä 0,6 prosentilla vastaavanikäisestä väestöstä. Vuonna 2019 vastaava luku on ollut 0,7 prosenttia.
- Hyvinvointierot:
- Naisilla on enemmän (0,8 prosenttia) kuin miehillä (0,4 prosenttia).

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä

Mittari: Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavanikäistä (2021). Lähde: THL, Erikoissairaanhoitotilasto, Perusterveydenhuoltotilasto, Sotkanet, indikaattori 3959

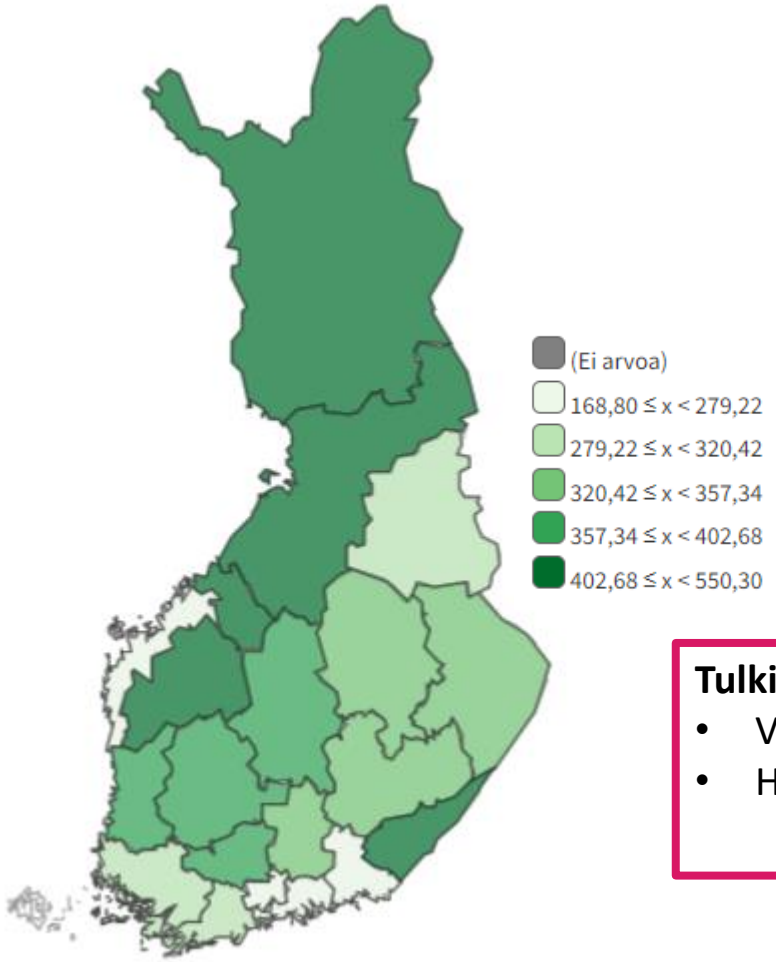

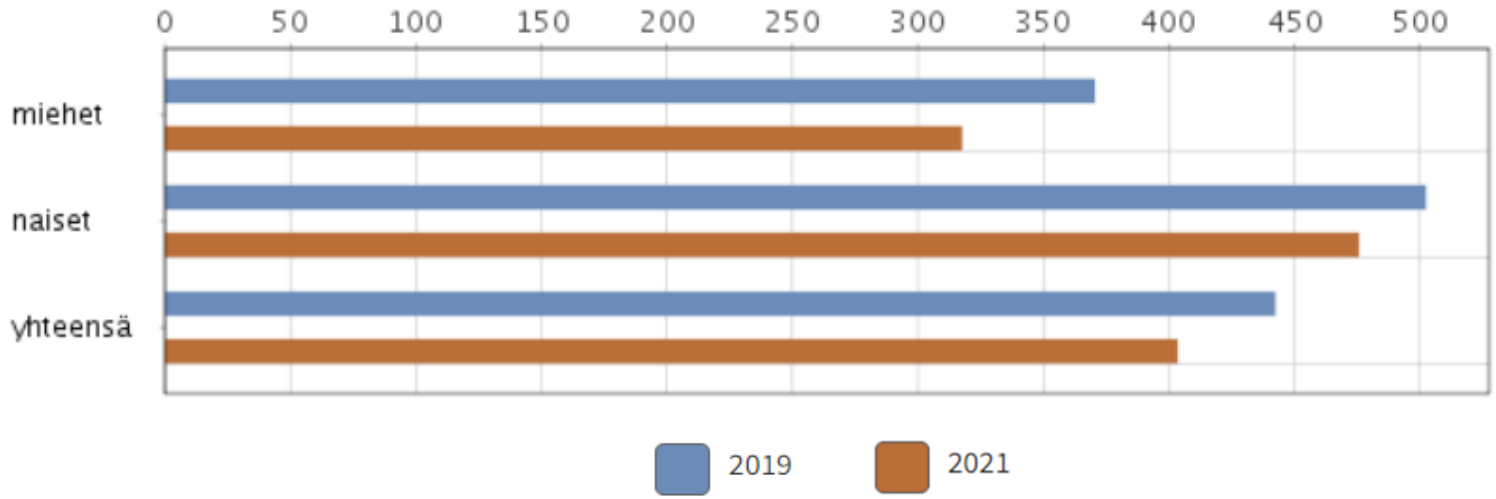

Tulkinta ja johtopäätökset:

- Vuoden 2021 luku on 403,5. Luku on pienentynyt vuodesta 2019 (442,4).
- Hyvinvointierot:
  - Naisten luku 475,7 on isompi kuin miesten 317,6.

Järjestöjen kokemustietoa ikäihmisten fyysisestä terveydestä

Ikääntyneiden hyvinvointia **heikentävät** muun muassa

- Lisääntynyt yksinäisyys ja turvattomuus: Koronapandemia on saanut osan ikääntyneistä jäämään kotiin.
- Haasteet terveydentilassa ja toimintakyvyssä: Heikentynyt toimintakyky estää osallisuutta.

Ikääntyneiden hyvinvointia **vahvistavat** muun muassa

- Halu huolehtia omasta ja muiden hyvinvoinnista ja terveydestä

Järjestöjen tuottama hyvinvointitieto vuonna 2022. Lisätietoa Helena Liimataiselta: helena.liimatainen(at)pohde.fi.

Elintavat

- Elintavat vaikuttavat fyysiseen terveyteen
- Elintavoista on valmisteltu oma teematietopaketti:
  Pohjoispohjalaisten hyvinvoinnin teematietopaketti, Elintavat (ravitsemus, liikunta, uni)

Teematietopaketin valmistelijat

Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Tematietopaketin valmisteluun osallistuneet

- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue, Lea Mäkelä, lea.makela@pohde.fi
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue, Sanna Salmela, sanna.salmela@pohde.fi

Lisätietoja:

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue, Lea Mäkelä,
lea.makela@pohde.fi
040 0591 255